مات څانګونه

لیک: خلیل جبران

ژباړه: ډاکټر خالق زیار

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مات ځانګوته

لیک: خلیل جبران
ژباړه: ډاکتر خالق زیار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب نوم: مات ځانګونه

لیک: خلیل جبران

ژباړه: ډاکټر خالق زیار

چاپ: وړومبے

کال: ۲۰۰۸

شمېر: ۱۰۰۰

بیه: ۱۰۰روپۍ

کمپیوټر چارې: عبدالله وردک

ټائټل: امجد شهزاد

خوروونکي: پښتو ادبي جرګه ملاکنډ

د چاپ ځائې: اباسین پریس پېښور

درکونه: یونیورستي بک ایجنسي

سلیم جالوان- افتخار مارکیټ درګۍ بازار

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټړون

د ارواښاد
پروفیسر ډاکټر صاحب شاه صابر په نوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرس

خپلې خبرې .... الف
ړومبي تکي ۱
خاموشه ځپګان ۵
د تقدیر لاس ۹
د زیارت سلام ۱۴
د رڼا مناره ۱۹
توپان ۲۲
د اور ډنډ ۳۵
د مرګ د تخت په وړاندې ۵۴
د عیسی او عشتار ترمینځ ۶۹
قرباني ۷۵
نجات ورکوونکے ۸۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلې خبرې

PUKHTO.NET

زه په ایډورډز کالج پېښور کښې د دولسم جماعت طالب علم وم چې د خپل سنئیر ملګرې سلیم خان، څوک چې دا مهال په حبیب بنک کښې افسر دے، په وینا مې دا کتاب "The Broken wings" ولوستو ډېر زیات مې خوښ شو او د دې نه وروسته مې تر خپله وسه د خلیل جبران نور کتابونه هم مطالعه کړو.

خلیل جبران داسې لیکوال دے چې د ټولنیز ژوند مشاهده ئې بې حده ژوره ده. د انساني فطرت مطالعې ئې نظر دومره تېز کړے دے چې د زړه د تنه واردات ترې هم پټ نه دې پاتې شوې. د ټولنیزې ارتقا په لوړو ژورو رسېدلے دے نو ځکه د ټولنیزو قدرونو او رشتو منظر او پس منظر د لوستونکې په وړاندې په داسې عام فهم انداز کښې ږدې چې سړے ارومرو متاثره کوي. همدارنګه د ژبې د پکارولو هنر ئې هم سارے نه لري او هر لیک

(c) ketabton.com: The Digital Library

ئې د قدر او ستائنې وړ دے. خو دا د نظر لاندې کتاب ئې زمونږ د پښتني تولنې دپاره زيات ارزښت په دې لړې چې د هغه وخت په لبنان کښې چې ښخو ته په کوم نظر کتلے شو او په تولنيز ژوند کښې چې مذهبي مشرانو کوم کردار ادا کاوه هغه اوس هم زمونږ د پښتني تولنيز ژوند دپاره تر ډېره حده Relevent دے او د دې کتاب د ترجمې او زيات نه زيات اشتهار يو مقصد دا هم دے چې د قام خواخوږي او وطن دوسته پښتانه خپل دې کمزورې اړخ ته متوجه شي.

د نن نه شپږ اته کاله وړاندې ما د خپلو څو ملګرو په وړاندې دا خيال ظاهر کړے وه چې که چېرې څوک ملګرے دا کتاب پښتو ته واړوي نو ډېره به ښه وي. خبره لاړه راغله او بالاخره د پروفېسر صاحب شاه صابر د رائې سره سم د دې کار ذمه واري هم ما ته را په غاړه شوه. ترجمه مې وکړه خو چاپ کول ئې را نه وځنډېدۀ او کله چې پروفېسر ډاکټر صاحب شاه صابر وفات شۀ نو د هغۀ خواهش ته د درناوي ورکولو په غرض ما د دې ترجمې د پانړو نه دوړې وځنډلې او پروفېسر ډاکټر يارمحمد مغموم او پروفېسر زبېر حسرت ته مې د املا د اصلاح دپاره ولېږلې. د هغوي سره دې خدائے ښۀ شي، پوره پوره لاس ئې راسره وکړۀ او زۀ د دې جوګه شوم چې دا ترجمه چاپ کړم او خپلو پښتنو لوستونکو ته ئې وړاندې کړم.

ډاکټر خالق زيار

(c) ketabton.com: The Digital Library

PUKHTO.NET

رومبي ټکي

زما عمر اتلس(۱۸) کاله وه چې مینې د خپلو کوډګرو پلوشو په ذریعه زما سترګې پرانستې او په رومبي ځل ئې په خپلو مینه ناکو ګوتو زما روح وتښناوه او سلمیٰ کرامي هغه رومبۍ ښځه ذات وه چې د خپل ښائست په زور ئې زما روح راويښ کړه او زه ئې د سپېڅلي محبت باغ ته بوتلم، چېرته چې ورځې د خوبونو په رنګ او شپې د ودونو د شپو په رنګ تېرېږي.

سلمیٰ هغه ښځه وه چې ماته ئې خپل ښائست مثال کړه. د ښائست د عبادت کولو چل ئې راوښوده او د خپل محبت په وسیله ئې د مینې په رازونو پوه کړم. هم دا ښځه وه چې ماته ئې ببه اول ځل د حقیقي ژوند شاعري د سندرې په ډول واوروله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر څوان څپله رومبی مینه یاده ساتي او غواړي چې هغه ناآشنا لمحې بیا بیا ذهن ته راولي د کومو یاد چې د هغهٔ په احساساتو کښې ژور بدلون راولي او د خپل پر اسراریت د ترخو باوجود د هغهٔ زړهٔ ته خوشحالي ورکوي

د هر څوان په ژوند کښې یوه سلمیٰ اورمرو موجوده وي چې په ناڅاپي توګه د هغهٔ د ژوند په سپرلي کښې هغهٔ ته ځان ځرګندوي او د هغهٔ تنهائي په خوشحاله لمحو بدلوي او د شپو چپه چپتیا ورله د نغمو نه ډکوي

زهٔ په سوچونو او فکرونو کښې ډوب وم او غوښتل مې چې د کتابونو او مقدسو صحیفو په الهام او د فطرت په معنیٰ ځان پوه کړم. عین په دې وخت کښې مینې د سلمیٰ د شونډو په وسیله زما په غوږونو کښې ګونګوسے وکړهٔ تر څو چې ما سلمیٰ خپلې مخې ته د رڼا د یوې منارې په شکل کښې ولاړه نهٔ وه لیدلې نو هسې خو مې په تن کښې ساه تله راتله ولې په ځان خبر نهٔ وم او ژوند مې داسې خالي وهٔ لکه چې په جنت کښې د آدم ژوند وهٔ.

هغه زما د زړهٔ حوا وه چې زما زړهٔ ئې د رازونو او حېرانیو نه ډک کړهٔ او زهٔ ئې د ژوند په معنیٰ پوه کړم

رومبۍ حوا، آدم په خپله خوښه د جنت نه بهر کړهٔ او سلمیٰ د خپلې مینې او زړهٔ راکښون په زور زهٔ په خپله خوښه د پاکې مینې او سپېڅلتیا جنت ته داخل کړم خو څهٔ چې د رومبي سړي (آدم) سره شوي وو، هغه زما سره هم وشو او د کومې تېرې تورې په زور چې آدم د جنت نه راویستلے شوے وهٔ، د هغې پر قهېدونکي دار زما زړهٔ هم په لرزان کړهٔ او بالاخره د خپلې مینې د جنت نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راوشړلے شوم سره د دې چې ما نه خو څۀ نافرماني کړې وه او نه مې د هغه ونې مېوه څکلې وه، په کومه چې قدغن لګېدلے وۀ

په مېنځ کښې ډېر کلونه واوړېدل اونن کۀ زۀ د دغه ښکلي خوب په لړ کښې څۀ لرم نو هغه فقط هغه دردناک يادونه دي چې زما نه چاپېره چورلي او ماته په نظر نۀ راځي خو زړۀ مې د حسرتونو نه ډکوي او د سترګو نه مې اوښکې تويوي. زما مينه، ښکلې سلمىٰ مړه ده او د هغې کۀ څۀ يادګار پاتې دے نو هغه زما زړۀ او د هغې خپل قبر دے چې چاپېره ترې د سبر ونې ولاړې دي د سلمىٰ د وجود د ګواهۍ دپاره د دې مات زړۀ او دغه قبر نه اخوا نور هيڅ هم نشته.

هغه خاموشي چې د سلمىٰ په قبر پېره ورکوي، د تابوت په تيارو کښې د خدائے د راز نه پرده نۀ اوچتوي او د هغه ښاخونو شغارې د قبر د رمز و راز قيصې نۀ بيانوي د کومو زېلې چې د هغې د وجود اجزاء راکاږي خو زما د زړۀ سوي آهونه نړۍ ته هغه ډرامه وړاندې کوي چې مينې، ښائست او مرګ ستېج کړې ده.

اے د بېروت په ښار کښې زما خورو ورو د ځوانۍ يارانو! تاسو چې کله د زنغوزو د ځنګل په خوا کښې په دغه اديره تېرېږئ نو دې ته ډېر په خاموشۍ سره ورداخلېږئ او داسې په قلاره تګ کوئ چې ستاسو د پښو ښکالو د مړو په خوب کښې خلل وانۀ چوي. د سلمىٰ قبر ته په عاجزۍ ودرېږئ او هغه زمکې له مبارکي ورکوئ چې د هغې وجود له ئې ځائې ورکړے دے. د يو سوړ اسوېلي سره زما نوم اخلئ او وايئ "دا هغه ځائې دے چېرته چې د هغه جبران ټول اميدونه د خاورو لاندې شوي دي، څوک چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس د میني د یو قېدي په حېث د سمندرونو نه اخوا ژوند تېروي. هم په دې ځائې هغۀ خپله خوشحالي د لاسه ورکړې ده، اوښکې ئې توئې کړې دي او خندائې هېره کړې ده".

په دې قبر باندې د جبران حسرتونه د سبز د ونو سره یو ځائې راټوکېږي او روح ئې ورباندې هره شپه لکه د مړکېدونکي لاټېن پړپ پړپ کوي. د ونو د ښاخونو سره په دردناک ویر کښې شاملېږي، ماتم کوي او د هغه سلمیٰ جدایي ژاړي چې پرون د ژوند په شونډو د یوې ښکلې نغمې په ډول موجوده وه او نن د زمکې په سینه کښې د یو خاموشه راز په توګه پرته ده.

اے زما د ځوانۍ ملګرو! زۀ تاسو ته د هغه پېغلو د نومونو په روي خواست کوم چې ستاسو زړونو ورسره مینه کړې ده چې زما د محبوبې په شاړ شوي قبر باندې د ګلونو څادرې خورې کړئ ځکه چې دغه ګلونه چې تاسو ئې د سلمیٰ په قبر غوړوئ داسې دي لکه چې په یو مړاوي ګلاب د سباوُن د سترګو څاڅکي د پرخې په شکل پرېوځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

PUKHTO.NET

خاموشه خېګان

اے زما ګاونډیانو! تاسو چې د ځوانۍ سباؤن رایادوئ نو خوشحالېږئ او په تېرېدو ئې لاس مروړئ خو زۀ د ژوند دغه برخه داسې یادوم لکه یو قېدي چې د زندان سلاخونه او ځولنې یادوي. تاسو د ماشوموالي او ځوانۍ تر مېنځ عمر ته د پابندۍ او احتیاط نه ازاد ژوند وایئ خو ما ته دغه دور د هغه خاموشه خېګان دور ښکاري کوم چې لکه د تخم د دانې غوندې زما زړۀ ته راپرېوتۀ، هم د دۀ سره یو ځائې لوئې شۀ او تر هغه وخته ئې د پوهې او عقل دنیا ته د وتلو لار ونۀ مونده تر څو چې مینه نۀ وه راغلې او زما د زړۀ وروته ئې نۀ وو بېرته کړي او ګوټ ګوټ ئې ورله نۀ وۀ روښانه کړے.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مېنې ما له ژبه هم راکړه او اوښکې هم. تاسو باغونه، ښونه، د ملاقات ځايونه او د کوڅو کوټې، پېرونه يادوئ کوم چې ستاسو د لوبو او معصومانه ګونګوسې ګواهان دي او ماته هم د قطبي لبنان زړه راکښونکي ځايونه په ياد راځي. زۀ بيا بيا ستړګې پټوم او په تصور کښې دغه ښکلي او د قدر وړ علاقه او د اسمان سيال درانۀ او با وقاره غرونه وينم. زۀ بيا بيا د ښار په شور او غوغا غوږونه کانۀ کړم او د خپلې علاقې د لښتو شرا‌ړے او د ونو شغارے اورم. د کومو ښائستونو ذکر چې ما وکړۀ او د کومو ليدو ته چې زۀ داسې لېواله يم لکه ماشوم چې د مور غېږې ته لېواله وي. هم په دغه ښائستونو پسې زما روح نا ارامه دے او د ځوانۍ په تيارو کښې ئې داسې بند کړے دے لکه چې د پنجرې باز په پراخه فضا کښې د مرغيو سېل وينې او نيم نيم ورته توېږي. د دغه مېدانونو او غرونو تصور زما تخيل له وزرې ورکړي خو ناخوښ خيالونه زما د زړۀ نه چاپېره د نا امېدۍ جال خور کړي.

هر ځل چې زۀ دغه مېدانونو ته تللے يم نو زړۀ مې مات راوړے دے او په دې نۀ يم پوهېدلے چې زما د مايوسۍ وجه څۀ ده. هر ځل چې ما د اسمان په لوري کتلي دي نو زړۀ مې پرېوتے دے، هر ځل چې ما د مارغانو اوازونه او د چينو شور ماشور اورېدلے دے نو زما زړۀ ته درد رسېدلے دے خو په دې نۀ پوهېږم چې داسې ولې کېږي. خلک وائي چې فطري ساده ژوند سړے تش مېنځے کوي او دغه ډوالے په هغۀ کښې بې پرواهي پېدا کوي خو زما په خيال دا په هغه چا صدق کوي څوک چې مړۀ پېدا شوي وي او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

واورې شويو لاسونو په ډول ژوند تېروي. يو حساس وجود چې محسوسوي ډېر او پوهېږي لږ. د زمکې په سر د ټولو نه زيات بدبخته مخلوق دے ځکه چې هغه د دوو قوتونو ترمېنځ انبنتے وي. رومبے قوت ئې مخ په وړاندې وړي او د خوبونو د ورېځو په شا ورباندې د ژوند د ښائست ننداره کوي. دوېم قوت ئې د زمکې سره تړي، سترګې ورله د دوړو نه ډکوي او د وېرې او تيارو په پنجه کښې ئې ورکوي.

د تنهايي لاسونه ډېر پاستهٔ او نرم دي ولې ګوتې ئې ډېرې کلکې او زړې دي او چې زړهٔ ونيسي نو درد او خړيکې ئې د څهٔ سره سمې نهٔ وي. تنهايي هم د خپګان ملګه ده او هم د روحاني سرلوړي.

د هغه وجود روح چې د حسرت د څپېړې لاندې وي، د هغه خولهٔ پرانستونکي سپين زينک (LiLy) مثال لري چې هوا ئې وړي راوړي، د ورځې په راتلو خپل زړهٔ سپړي او چې شپه لګي نو خپلې پاڼې بېرته راټولوي. کهٔ چېرې دغه وجود نور څه ونهٔ لري يا د خپلې لوبې دپاره دوستان او ملګري پيدا نکړي نو ژوند بهٔ ئې د يوې تنګې قبد خانې په مثال وي چې په هغې کښې د ليدو دپاره د جولاګې د ځالې او د اوربدو دپاره د حشراتو د تک راتګ د کش پش نه اخوا نور هېڅ هم وجود نهٔ لري.

د دغه حسرت چې زهٔ ئې په ځوانۍ کښې د پښو لاندې کړے وم. وجه نهٔ خو دا وه چې ګنې زما په ژوند کښې تفريح نهٔ وه ځکه چې د تفريح پيدا کول زما د لاس کار وهٔ او نهٔ دا وه چې ګنې زما دوستان نهٔ وو ځکه چې ما دوستان هم پيدا کولے شو. په حقيقت

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېنې د دې حسرت وجه دا وه چې زه په يو داسې ذاتي رنځ اخته وم چې په تنهايي ئې مئين کړے وم. دې رنځ په ما کښې د تفريح او لوبو شوق وژلے وه. زما د اوږو نه ئې د ځواني وزرې پرې کړې وې او زما نه ئې د غرونو د مېنځ هغه ډنډ جوړ کړے وه چې په خپل خاموشه مخ د ارواګانو سيورې او د وريځو او ونو رنګونه منعکس کوي خو د سمندر په لور د سندره ايز تګ دپاره لار نه مومي

تر هغه وخته زما ژوند هم په دې ډول وه تر څو چې زه اتلس (١٨) کلن شوے نه وم. دا کال زما دپاره داسې وه لکه د غره پورتنی. څوکه ځکه چې دې کال زما په وجود کښې علم راوېښ کړه او د انسانانو بدلېدونکے فطرت ئې راته په ګوته کړه. په دغه کال زه په دوېم ځل دنيا ته راغلم او تر څو چې سړے په دوېم ځل دنيا ته نه وي راغلے نو د هغه ژوند د کائنات په کتاب کښې د يوې تشې (خالي) پاڼې په مثال وي. په دغه کال ما د جنت فرښتې وليدې چې د يوې ښکلې ښځې د سترګو په ذريعه ئې ماته په ځير خير کتل. ما د دوزخ شېطانان هم وليدل چې د يو بدکاره سړي په زړه کښې ئې خرمستی. کولې. هغه څوک چې د ژوند په ښائست کښې فرښتې او په بدرنګی. کښې ئې شېطانان نه ويني، هغوي به چېرې هم نه خو د علم خزانې ته نږدې شي او نه به ئې په روح کښې د محبت زېږے زرغون شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

PUKHTO.NET
پښتو ډاټ نېټ

د تقدير لاس

د دې رنګين کال د سپرلي په موسم کښې ځۀ په بېروت کښې وم. باغونه د نسان د ګلونو نه ډک وو او په زمکه د شنو وښو قالين غوړېدلے وۀ او داسې ښکارېده لکه چې زمکې اسمان ته خپل پټ راز په ډاګه کړے وي. د نارنجانو او مڼو ونو د خوشبوداره ګلونو سپينې جامې اغوستې وې او لکه د حورو او يا ناويانو غوندې ښکارېدې. د دې حسن په رالېږلو کښې د قدرت راز دا وۀ چې شاعران راوپاروي او تخيل راويښ کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپرلے هر ځائې ښکلے وي خو د لبنان سپرلے سارے نهٔ لري. د سپرلي ښائست د هغه روح په مثال دے چې د زمکې نه چاپېره چورلي خو په لبنان کښې تکاوېږي او د پېغمبرانو او بادشاهانو سره خبرې کوي. د سیندونو سره د سلیمان سندرې وائې او د سبر د مقدسو ونو سره د لبنان د پخوانی دبدبې یادونه تازه کوي. په دې وخت کښې بېروت د ژمي د ختمو نه او د اوړي د دوړو نه آزادوي او داسې نظاره ورکوي لکه په سپرلي کښې چې پېغله ناوې شوې وي او یا سمندري ښاپېرۍ د ویالې په غاړه ناسته وي او په لمر خپل نازک پوستکے وچوي.

د نسان په میاشت کښې زهٔ یوه ورځ د خپل یو دوست کور ته لاړم. هغه د دې ښکلي ښار نه لرې غوندې ببرته اوسېدهٔ. مونږ په خبرو کښې بوخت وو چې یو دروند سړے چې عمر ئې خواوشا ۶۵ کاله وهٔ کور ته راننوتو. ځنګه چې زهٔ هغهٔ ته د سترې مشي دپاره ودرېدم نو زما دوست د هغهٔ سره زما پېژند ګلو وکړه. ما ته ئې اووئیل چې دا فارس افندي کرامي دے او بیا ئې زما نوم د ستاینې د خو ټکو سره د هغهٔ غوږونو ته وروړساوهٔ. دې مشر سړي ما ته لږ غوندې وکتل، د ګوتو سرونه ئې په تندي کېښول. داسې ښکارېده لکه چې د څهٔ خاص څیز د رایادولو کوښښ کوي. بیا مسکے شهٔ او زما په لوري راروان شهٔ او اوئې وئیل چې" ته زما د یو ډېر خوږ دوست زوې ئې او زهٔ په دې ډېر خوښ یم چې نن ستا په شکل کښې خپل هغه ګران دوست وینم."

د دې سړي خبرو په ما ډېر اثر وکړهٔ او زهٔ ئې داسې ځان ته راکښم لکه مرغۍ چې د توپان نه وړاندې خپل جبلت د ځالې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

لور راکاږي. موږ چې څنګه کښېناستو نو هغۀ زما د پلار او خپلې دوستۍ خبره راواخسته او د هغه وخت ياد ئې تازه کړۀ کوم چې دوي دواړو يو ځائې تېر کړے وۀ. بوډا سړے د خپلې ځوانۍ د ورځو يادونو ته داسې لېوالـه وي لکه څنګه چې مسافر خپل وطن ته د بېرته تلو ارماني وي. هغه د خپل تېر وخت په قيصو اورولو کښې داسې خوشحالي محسوسوي لکه چې يو شاعر د خپل غوريز نظم په بيا بيا لوستو خوشحالېږي. هغه په روماني ډول په تېر وخت کښې اوسېږي ځکه چې موجوده وخت ډېر په تېزۍ سره تېرېږي او د راتلونکي وخت تصور د هغۀ دپاره د قبر په تيارو کښې د ورکېدو منظر پېش کوي. په زړو يادونو کښې يوه ګنټه (ساعت) داسې تېره شوه لکه د ونو سيورې چې د وښو دپاسه تېرېږي. کله چې فارس افندي رخصتېدۀ نو خپل کيڼ لاس ئې زما په اوږه کېښودۀ. زما ښي لاس ئې په لاس کښې ونيوۀ او اوئې وئيل "ما ستا پلار شل کاله نۀ دے ليدلے، هيله ده چې تۀ به زما کور ته په زر زر راتلو د هغۀ ځائې ونيسې" ما ورسره لوظ وکړۀ چې زۀ به د خپل پلار د خوږ دوست په لړ کښې خپله ذمه واري پوره کوم. کله چې دا مشر سړے د کوره بهر شۀ نو ما خپل دوست د دۀ په باره کښې د نورو معلوماتو دپاره وپوښتۀ. هغۀ اووئيل چې "زه په بېروت کښې بل داسې سړے نۀ پېژنم چې خپل دولت زړۀ سواند ے کړے وي او خپل زړۀ سواند يتوب دولتمند کړے وي. دے د هغه ځو کسانو د جملې نۀ دے څوک چې د پېدا ئېښت د وخت نه تر د مرګه پورې هيڅ ته زيان نۀ رسوي خو دا قسمه خلک اکثر غمژن او د فشار لاندې وي ځکه چې دوي دومره

(c) ketabton.com: The Digital Library

چالاک نه وي چې خپل ځانونه د نورو د منافقت نه وساتي. د فارس افندي يوه لور ده چې په خوئي خصلت کښې هم د دهٔ پشان ده او د ښائست او درنښت بيان ئې په سړي د ټکو قات راولي خو د هغې ژوند به هم غمژن وي ځکه چې د هغې د پلار شتمني هغه اوس هم ذ يو خطرناک ګړنګ سرله رسولې ده".

دا ټکي چې ځنګه د هغهٔ د خولې نه راووتل نو ما محسوس کړه چې د مخ رنګ ئې بدل شهٔ. بيا هغهٔ خپله خبره جاري وساتله "فارس افندي د ډېر ښهٔ زړهٔ څښتن دے ولې خود اعتمادي پکښې نشته. خلک په هغهٔ لکه د ړوند غوندې لوبې کوي. لور ئې د خپل درنښت او ذهانت باوجود د هغهٔ هره خبره مني او دا د پلار او لور د ژوند پټ راز دے. د دې راز نه په اول ځل يو شېطان سړي پرده اوچته کړه. دا سړے يو پادري دے چې بدعملي ئې د انجيل د سيوري لاندې پټې دي. هغه خلکو ته ځان ډېر زړهٔ سواندے او ښهٔ سړے وړاندې کوي. هغه د مذهبي خلکو په دې خاوره د مذهب مشر دے، خلک ئې خبره مني او لوړ مقام ئې ورکړے دے. هغه دا خلک د خپلې بربادۍ په لور داسې بيايي لکه چې سړے د ګډورو کنډک قصاب خانې ته بوځي. د دې پادري يو ورارهٔ دے چې ډېر غلط کار او د کرکې وړ سړے دے. زر ده او کهٔ پس خو هغه ورځ راتلونکې ده چې دا پادري به خپل ورارهٔ ښې اړخ ته او دافندي لور کيڼ اړخ ته ودروي او په خپلو ناپاکه لاسونو به د وادهٔ څادر د هغوي په سرونو نيسي. د يو پليت، بې لارې سړي سره به يوه پاکه پېغله تړي او دارنګې به د ورځې زړهٔ د شپې په خولۍ کښې اچوي. دا د فارس افندي او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغهٔ د لور په باره کښې هغه ټول معلومات وو چې ما لرل او د دې نه اخوا کهٔ نورې پوښتنې وهٔ نهٔ کړې نو به ښهٔ وې.

د دې وېنا سره سم هغهٔ خپل مخ د کړکۍ (کلکښين) په لور واړاوهٔ او داسې ښکارېده لکه چې د انسان د هستۍ د مسئلو د حل په هڅه کښې د کائنات په ښکلا سوچ کوي.

د خپل دوست نه د رخصت اخستو په وخت ما هغهٔ ته اووئيل چې: "زهٔ په راروانو ورځو کښې د افندي کور ته په دې غرض ځم چې خپله وعده ورسره سرته ورسوم او هغه دوستۍ ته درناوے ورکړم چې فارس افندي او زما پلار ئې را يوځائې کړې وو". هغهٔ د لږ ساعت دپاره ماته په ځير ځير وکتل او ما د هغهٔ د مخ په تاثراتو کښې داسې بدلون محسوس کړهٔ لکه زما دا خو تکي چې د هغهٔ دپاره د يو نوي فکر انکشاف وي. بيا په يو ناآشنا انداز کښې هغهٔ زما په سترګو کښې سترګې واچولې. د هغهٔ په دې نظر کښې مينه هم وه، ترس هم او وېره هم. دا نظر د هغه پېغمبر د نظر په مثال وهٔ څوک چې هغه څهٔ ويني کوم چې نورو خلکو ته نهٔ ښکاري. بيا کله چې زهٔ د دروازې په لور راروان شوم نو د هغهٔ شونډې لږې غونډې ورپېدې خو څهٔ ئې اونهٔ وئيل. دغه ناآشنا نظر زما د زړهٔ نه نهٔ وتهٔ خو په معنى ئې تر هغه وخته نهٔ پوهېدم تر څو چې د تجربې په هغه دنيا کښې تغربدلے نهٔ وم چېرته چې زړونه د وجدان په برکت په يو بل پوهېږي او چېرته چې روحونه د پوهې په حواله کمال ته رسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زيارت سلام

يو څو ورځې پس په ما تنهايي غلبه وکړه او د کتابونو د بې رحمه مخونو نه تنګ شوم. يوه بګۍ مې په کرايه ونيوه او د فارس افندي کور ته روان شوم. کله چې هغه ننېترو ته ورسېدم چېرته چې خلک د تفريح(ساعت تېري) دپاره ځي نو بګۍ په يوه شخصي لاره سمه شوه چې په هر اړخ ئې د ولې د ونو سيوري وو. په تلو تلو کښې مونږ د شنې ګياه، د انګورو د بېلانځو د نسان د رنګارنګ سمسورو ګلونو تماشه کوله.

په يو څو دقيقو کښې بګۍ د يو ښکلي باغ په مېنځ کښې د يو کور مخې ته ودرېده. د ګلابو، ګارډېنيا او ياسمين خوشبويو فضا معطره کړې وه. چې زۀ د بګۍ نه کوز شوم او دې رنګين باغ ته ننوتم نو فارس افندي مې په نظر راغے چې ماته د سترې مشې وئېلو دپاره رازروان وۀ. هغۀ ماته ډېر تود هرکلے ووې او زۀ ئې کور ته بوتلم. هغه داسې په خوشحالۍ زما سره کښېناستۀ لکه پلار چې د زوي سره کښېني او زما د ژوند، مستقبل او تعليم په لړ کښې ئې بلا تپوسونه وکړۀ. ما د هغۀ هره پوښتنه ځواب کړه. زما په اواز کښې طلب هم وۀ او لېوالتيا هم ځکه چې زما په غوږونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کنبي د لوړوالي د حمد جرس کرنګېدۀ او د هیله مند خوبونو د خاموشه سمندر په سینه ګرځېدم. په دې وخت کښې یوه ځوانه ښځه چې سپینه رېښمینه چوغه ئې اغوستې وه د دروازې د بخملي پردې د شا نه رابنکاره شوه او زما په لوري راغله. فارس افندي او زۀ دواړه ورته پاځېدو.

دې مشر سړي ماته اووئیل چې دا زما لور سلمیٰ ده او بیا ئې ورسره زما پېژندګلو څۀ داسې وکړه: "قسمت ماله زما یو ډېر خوږ او پخوانے دوست د هغۀ د زوي په شکل کښې بېرته راکړۀ" سلمیٰ ما ته د لږ ساعت دپاره داسې په ځیر ځیر وکتل لکه چې دا یقین ئې نۀ راتلو چې ګنې یو بهرنے سړے هم د هغوي کور ته راتلے شي. ما چې کله د هغې د لاس سره خپلې ګوتې ولګولې نو داسې راته محسوس شوه لکه چې سپین زنبک له مې لاس وروړے وي او د زړۀ نه مې یو ناآشنا غوندې څړیکه پورته شوه.

مونږ ټول داسې غلي کښېناستو لکه سلمیٰ چې د ځان سره څۀ آسماني روح راوستے وۀ او د هغۀ په درناوي کښې چپ ناسته لاژمه وه. کله چې هغې دا خاموشي محسوسه کړه نو مسکۍ شوه او ماته ئې اووئیل: "ماته زما پلار ډېر ځله د خپلې ځوانۍ او ستا د پلار سره د یو ځائې تېر کړي وخت قیصې کړې دي. کۀ چېرې ستا پلار هم دغسې کړي وي نو بیا دا ملاقات زما او ستا تر مېنځ ړومبے ملاقات نۀ دے".

دا مشر سړے د خپلې لور د خبرو په دې انداز خوشحاله شۀ او اونې وئیل چې: "سلمیٰ ډېره حساسه ده. هغه هر څۀ ته په روحاني نظر ګوري". د دې خبرې نه وروسته هغۀ په پام او هنر سره خپلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبرې بيا پېيل کړې. داسې ښکارېده لکه چې هغۀ په ما کښې داسې کومه ګرزړه راکښون لېدلے وۀ چې هغه ئې د يادونو په ځانګونو خپل تېر وخت نه رساوۀ.

زۀ چې کله د دې وخت نه د وروستي دور په عمر سوچ کوم نو هغه راته داسې مهربانه او د سر سيورے ښکاري لکه چې يوه لويه زړه ونه چې پخپله د توپانونو او سوکړو نه تېره شوې وي، په هغه وړوکي نازک بوټي خپل سيورے غوړوي چې د سباؤن د نرۍ باد زغم هم په ګرانه لري.

سلمٰی غلې ناسته وه. کله کله به ئې اول ماته وکتل او بيا خپل پلار ته. زۀ او د هغې پلار په حقيقت کښې د هغې د ژوند د ډرامې رومبي او اخيري پوکونه وو. په دې باغ کښې ورځ ډېره چټکه تېره شوه. ما د کړکۍ نه کتل چې لمر د لبنان د غرونو په سر په غرغره شۀ. فارس افندي خپلې تجربې بيانولې او ما ډېرې په مينه او توجه سره اورېدلې او زما دې توجه او د اورېدو شوق د هغۀ خپګان په خوشحالۍ بدل کړے وۀ.

سلمٰی د کړکۍ خواته ناسته وه. د نظر نه ئې حسرت ځځېدۀ خو په خولۀ ئې څۀ نۀ وئيل خو بيا هم حسن پخپله هم يوه سپېځلې ژبه لري چې د خولې د ژبې او د شونډو د اوازونو نه زياته پياوړې او خوږه ده. دا ژبه د وخت د قېدنه ازاده ده او د ټولو انسانانو تر مېنځ شريکه ده. د دې ژبې مثال د هغه ډنډ دے چې سندره ايز لښتې خپل بېخ ته راکاږي او خاموشه کوي ئې.

په دنيا کښې صرف د انسان روح هغه شے دے چې ښائست پېژني يا ورسره يو ځائې اوسېږي او وده کوي. ښائست سړے په

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر کښې اچوي مونږ د دې جوګه نه يو چې ښائست په ټکو کښې بيان کړو. دا هغه احساس دے چې زمونږ سترګې ئې نه شي ليدے او هغه څوک وربانديې پوهيږي چې ننداره کوونکے وي او يا ئې ننداره کيږي. حقيقي ښائست هغه پلوشه ده چې د روح د مقدسو خانو نه راخيژي او وجود ته رڼا ورکوي لکه څنګه چې د زمکې د لاندينو برخو نه ژوند راپورته کيږي او ګل ته رنګ او خوشبوئي وربخښي. حقيقي ښائست د روحاني موافقې (سمون) نه عبارت دے چې د مينې په نوم ياديږي او د يو سړي او يوې ښځې ترمينځ جوړيدے شي.

دا چې زما او سلمىٰ روحونه هم په دغه ورځ يو بل ته غاړه وتل په کومه ورځ چې زمونږ ليدل کتل وشو او يا دا چې دغه ارمان ماته هغه د زمکې په سر د ټولو نه د ښکلې ښځې په رنګ کښې وښودلو؟ او کۀ نه د ځوانۍ نشې ماته هغه څيز ښکلے ښکاره کړۀ کوم چې د سره وجود نۀ درلودۀ؟

دا چې زما ځوانۍ زما د سر سترګې ړندې کړې او ما ته ئې په خيالي توګه د هغې سترګې روښانه، خولۀ خوږه او قامت باوقاره وښودۀ؟ او کۀ نه د هغې روښانه سترګو، خوږ لت او وقار زما سترګې پرانستې او زۀ ئې د مينې په خوشحالو او دردونو پوه کړم. د دې سوالونو ځواب ورکول اسان کار نۀ دے خو دا زۀ په ايمانداری وايم چې په دغه وخت کښې زما احساسات څۀ داسې وو چې د دې نه وړاندې ورسره زۀ چېرې هم مخامخ شوے نۀ وم. يو نوے محبت زما په زړۀ کښې داسې پروت وۀ لکه چې د دنيا د پيدا ايښت په وخت روح د اوبو دپاسه په هوا کښې وزرې وهلې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم د دغه محبت نه خوشحالي او خپګانونه راوزېږېدل. د غسې د سلمی سره زما روميې ملاقات سرته ورسېدهٔ او خدائې زهٔ د تنهایي او ځواني د زنځيرونو نه ازاد کړم او د مينې په لار د تلو اجازت ئې راکړهٔ.

په دنيا کښې کهٔ مونږ څهٔ څيز ته ازادي وئيلې شو نو هغه مينه ده ځکه چې دا د سړي روح دومره بره ورسوي چې د انسانيت ضابطې او د قدرت مظاهر (پديدې) ئې لار نهٔ شي بدلولې.

چې زهٔ د رخصت اخستو دپاره راپاڅېدم نو فارس افندي ماته رانزدې شهٔ او په ټينګه ئې راته اووئيل چې "بچيه! تا اوس د دې کور لار وليده. هيله لرم چې تهٔ به دې کور ته داسې زر زر ځې راځې لکه زوي چې د پلار کور ته ځي راځي. ما خپل پلار وګڼه او سلمی خپله خور" د دې خبرې سره سم هغهٔ سلمی ته داسې مخ راواړوهٔ لکه چې د هغې نه ئې د خپلې خبرې تصديق غوښتهٔ. هغې خپل سر په اثبات کښې وخوزاوهٔ او بيا ئې ماته داسې وکتل لکه سړي ته چې خپل زوړ اشنا په لاس ورشي.

د فارس افندي دې ټکو زهٔ د هغهٔ د لور سره د مينې په ممبر څنګ په څنګ ودرولم. دا ټکي د يوې آسماني سندرې په مثال وو چې د روحاني لوړتيا او خوشحالۍ سره پېل شوه او په خپګان پائې ته ورسېده. دې ټکو زمونږ روحونه د رڼا او سوزوونکو شغلو دنيا ته اوچت کړل. دا ټکي د هغه پيالې په مثال وو چې مونږ ترې خوشحالي او درد دواړه وڅښل. زهٔ بهر ته راروان شوم. دا مشر سړے زما سره د باغ د غاړې پورې په جلب کښې راغے او زما زړهٔ لکه د تږي سړي د شونډو بې واره رپېدهٔ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رڼا مناره

د نسان میاشت تقریباً پائې ته ورسېده. زهٔ د فارس افندي کور ته تلم راتلم او په دغه ښکلي باغ کښې مې د سلمی سره لیدل کېدل. د هغې ښائست ته به مې په ځیرځیر کاتهٔ. ذهانت ته ئې هک پک وم او د حسرت خاموشي به مې اورېده. ما داسې محسوسوله لکه چې یو غیبي لاس ما د هغې په لور راکاږي.

هر ملاقات ما له د هغې د ښائست یوه نوې معنی او د هغې د پاک روح د لیدو دپاره یو نوے نظر راکاوهٔ. تر دې چې هغه زما دپاره یو داسې کتاب جوړه شوه چې زهٔ وربانديې پوهېدم او د ځان سره مې په خوږ اواز وئیلے شوهٔ خو هیچرې مې هم ختمولے نهٔ شوهٔ.

یوه ښځه چې خدائے پاک پټ او ظاهر، د روح او تن، ښائست ورکړے وي، یو داسې حقیقت وي چې مونږ وربانديې صرف د مینې په وسیله پوهېدے شو او صرف د سپېڅلتیا ګوتې وروړے شو او کله چې مونږ په تکوکښې د هغې د بیانولو هڅه کوو نو هغه لکه د بخاراتو د قطرې زمونږ نه ورکه شي.

سلمی کرامي روحاني او بدني ښائست درنودهٔ خو زهٔ ئې هغه چاته څنګه بیانولے شم، چا چې هغه د سره لیدلې نهٔ وه. دا څنګه امکان لرلے شي چې یو مړ سړے د بلبلو اوازونه، د ګلاب خوشبوئي او د ویالو اسویلي راپه یاد کړي. دا څنګه ممکنه ده چې یو قېدي چې درنې ځولنې ورته پرتې وې د سبا د باد سره تګ وکړي. څوک څنګه وئیلے شي چې خاموشي د مرګ نه زیاته دردناکه نهٔ ده. چېرته داسې خو نهٔ ده چې زما انا ما په ساده تکو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کښې د هغې د ښائست بیان ته نهٔ پرېږدي. ځکه چې زهٔ په روښانه رنګونو کښې د هغې د ښتیني انځور د جوړولو استعداد نهٔ لرم په دشت کښې کهٔ یو وږي سړي ته قدرت من و سلوی نهٔ ورکوي نو د وچې ډوډۍ نه به چېرې هم انکار وهٔ نهٔ کړي.

په خپله رېښمینه سپین رنګې جوړه کښې سلمیٰ داسې نرۍ لښته ښکارېده لکه د سپوږمۍ وړانګې چې د کړکۍ نه راتېرېږي. د هغې په تګ کښې هم وقار وهٔ او هم تال. اواز ئې ورو او خوږ وهٔ او ټکي به ئې د خولې نه داسې راغوړځېدهٔ لکه هوا چې ګل پاڼې وړقوي او د پرخې څاڅکي ترې راوغورځېږي.

خو د هغې د مخ به څه اووائې، د هغې د مخ نقشه راکښل د ټکو کار نهٔ دے ځکه چې داسې ټکي نشته چې په یو وخت اول داخلي درد او بیا بې مثاله روحاني لوړتیا انځور کړي.

د سلمیٰ د مخ ښائست کلاسیک ښائست نهٔ وهٔ. هغه داسې وهٔ لکه د الهام خوب، چې نهٔ ناپ کېدے شي، نهٔ ئې پوله معلومه وه او نهٔ د سنګتراش ترېنځ او یا د انځورګر برش د هغې نقل جوړولے شي. د سلمیٰ ښائست د هغې په طلائي ویښتو کښې نهٔ بلکې په هغه عصمت او پاکوالي کښې وهٔ کوم چې د هغې نه چاپېره چورلېدهٔ. د هغې د حسن راز د هغې په اوږدو سترګو کښې نهٔ بلکې په هغه رڼا کې وهٔ چې د دغه سترګو نه بهر راوتله، د هغې ښائست د هغې په سرو شونډو کښې نهٔ بلکې د هغوي د الفاظو په خوږلت کښې پټ وهٔ. د هغې غاړه سپینه او دنګه وه خو ښائست ئې په مخې اړخ ته لږ غوندې خم کښې پروت وهٔ. هغه په دې نهٔ وه ښکلې چې قامت ئې بې چکسه وه بلکې په دې چې د هغې روح

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپېڅلې وه او لکه د روښانه منارې د ځمکې او اسمان ترمېنځ ولاړه وه. د هغې ښائست داسې وه لکه د شاعرۍ تحفه. خو شاعران هغه بدبخته خلک دي چې کله روح ئې هر څومره لوړ الوځي خو دوي بیا هم د اوښکو په لفافه کښې بند پراته وي.

سلمٰی داسې جینۍ وه چې سوچ فکر به ئې ډېر کاوه او خبرې لږې. د هغې په خاموشۍ کښې د ساز داسې رنګ وه چې سړے به ئې د خوبونو دنیا ته وړه، د خپل زړه درزا به ئې وربانديې اورېده او د خپلو خیالاتو او احساساتو روح به ئې ورله مخې ته داسې ودراوه چې د هغې په سترګو کښې به ئې سترګې اچولې وې.

هغې به تل د حسرت خرقه اغوستې وه او د دې په وجه هغه داسې ښائسته او باوقاره ښکارېده لکه چې يوه ونه د ګل په وخت کښې د سحر په لړه کښې ښکلې ښکاري.

حسرت زما او د هغې زړونه د يو بل سره داسې تړلي وو لکه مونږ ته چې د يو بل په مخ کښې هغه هر څه ښکارېدل چې زمونږ زړونو محسوسول او د يو پټ اواز بازګشت مو اورېده. مونږ خدائے پاک دوه وجودونه په يو قالب کښې ځائې کړي وو او زمونږ جدائي د يو ذهني عذاب نه سيوا نوره هېڅ هم نشوه کېدے.

يو دردمن روح ته هغه وخت ارام راشي چې هم دغسې د يو بل دردمن روح سره يو ځائې شي. دوي په خپلو کښې داسې په مينه لاسونه ورکوي لکه په پردي وطن کښې چې يو مسافر د خپل وطن سړے ومومي. هغه زړونه د خوشحالۍ نشه د يو بل نه نۀ شي بېلولې کوم چې د حسرت په زنځيرونو تړلي شوي وي. کومه مينه چې په اوښکو وينځلې شوې وي هغه به تل ترتله پاکه او ښائسته وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپان

يو ورځ فارس افندي زۀ خپل کور ته د ډوډۍ د پاره وبللم او ما دا بلنه قبوله کړه. زما روح د هغه سپېڅلې ډوډۍ وږے وۀ چې قدرت د سلمٰی په لاس کښې ايښودې وه. دا هغه روحاني ډوډۍ وه چې هر څومره به مو خوړه هومره به لا وږي کېدو. دا هغه ډوډۍ وه چې عربي شاعر قېس، ډانتے او سفو څکلې وه او د هغوي زړونه ئې لمبه کړي وو. دا هغه ډوډۍ وه چې د ښائست ديوی (goddess) ئې د پېو (کوکۍ) د خوږلت او د اوښکو د تريخوالي نه جوړوي.

څنګه چې زۀ د هغوي کورته ورسېدم نو سلمٰی مې په نظر شوه چې د باغ يوې ونې ته ئې خپل سر ارم کړے وۀ ، په "بېنچ" ناسته وه او داسې ښکارېده لکه چې يوه ناوې په خپله سپينه جوړه کښې ناسته وي او يا داسې لکه چې يو څوکيدار د څوکۍ په حالت کښې په نظر راځي.

زۀ ډېر په خاموشۍ او احترام سره ورغلم او د هغې خواته کښېناستم. ما خبرې نۀ شوې کولے نو ځکه مې د زړونو ژبه يعنې خاموشي غوره وګڼله خو ما محسوس کړه چې سلمٰی زما بې تکو پېغام اورېدۀ او زما په سترګو کښې ئې زما د روح تنداره کوله.

څو دقيقې وروسته دغه مشر سړے بهر راغے او ماته ئې ستړې مشې اووئيل. کله چې هغۀ زما په لوري لاس راوغزاوۀ نو ما داسې وګڼله لکه چې هغه هغې رازونو ته درناوے ورکوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کومو چې ځه او د هغه لور را یو ځائي کړي وو. بیا هغه او وئیل چې " زما بچیو! ډوډی تیاره ده راځئ چې خورو ئې". مونږ راپاڅېدو او په هغه پسې روان شو. د سلمی سترګې روښانه شوې ځکه چې د هغې د پلار د خولې نه مونږ ته د بچیو وئیلو سره د هغې مینې ته یوه نوې ولوله په لاس ورغله.

مونږ مېز ته کښېناستو. ډوډی مو خوړه او د انګورو د اوبو نه مو پسې شومې کول خو زمونږ روحونه په یوه ډېره لېرې دنیا کښې ګرځېدل. مونږ د راتلونکي وخت او د هغې د ستونځو په فکرونو کښې ډوب وو.

مونږ هغه درې کسان وو چې فکرونه مو بېل بېل وو خو مینې په خپلو کښې د یو بل سره تړلي وو. هغه درې بې ازاره خلک چې محسوسول ئې ډېر څه او پوهېدل په هیڅ نه. د دې ډرامې درې بنیادي کردارونه وو. یو مشر سړے چې د خپلې لور سره ئې ډېره مینه وه او هغې له د خوشحاله ژوند ورکولو ارماني وه. یوه ځوانه پېغله چې عمر ئې خواوشا شل کاله وه او د راتلونکي وخت په حقله فکرمنه وه او یو ځوان هلک چې د خوبونو په دنیا کښې اوسېده او بې فایدې سوچونه ئې کول. هغه نه خو د ژوند شراب څښلي وو او نه د هغې سرکه او غوښتل ئې چې د مینې او پوهې معراج ته ځان ورسوي خو حالت ئې دا وه چې د خپل وجود وزن ئې هم نشه اوچتولے. مونږ درې واړو په دغه خوشې باغ کښې د لوئې اسمان د سترګو لاندې خوراک څښاک کاوه خو زمونږ د ګلاسونو په بېخ کښې خپګان او د ژوند تراخه پټ وو. څنګه چې مونږ د ډوډۍ نه لاس راکښېل نو د زنانه نوکرانو نه یوه راغله او وئې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وئیل چې " بهر یو سړی د فارس افندي سره ملاقات کول غواړي " افندي ترې پوښتنه وکړه چې "څوک دی؟" هغې ځواب ورکړه چې " د پادري سړی دی" د لږ ساعت دپاره خاموشي خوره شوه او افندي خپلې لور ته داسې وکاتهٔ لکه پېغمبر چې اسمان ته د وحې دپاره سترګې ونیسي. بیا هغهٔ نوکرې ته اووئیل چې " دننه ئې راولېږه" څنګه چې نوکره بهر شوه نو یو سړی چې مشرقي جامې ئې اغوستې وې او لوئې لوئې کونډه برېتونه ئې وو، کوټې ته راننوتهٔ. افندي ته ئې سلام وکړهٔ او اوئې وئیل چې " زهٔ پادري سلامت ستاسو سره د یوې ضروري خبرې دپاره په خپله ذاتي بګۍ کښې رالېږلے یم" چې دا ئې واورېدهٔ نو د دې مشر سړي رنګ والوتهٔ او په مخ ئې د خپګان نخښې ښکاره شوې. د لږ ساعت سوچ کولو نه وروستو ماته رانژدې شهٔ او په دوستانه انداز کښې ئې اووئیل چې " هیله ده چې زما د بېرته راتللو پورې به تهٔ په دې خوشې ځائې کښې د سلمیٰ د ملګرتیا دپاره ایسار شې"

د دې وېنا سره سم هغهٔ سلمیٰ ته مخ راواړوهٔ او په خندا ئې ورته اووئیل چې " داسې دې خوښه ده" هغې خپل سر وخوزاوهٔ خو اننګې ئې سرهٔ شو او په خپل د لایر (LYRE) نه خوږ اواز کښې ئې اووئیل چې " زهٔ به تر خپله وسه کوښښ کوم چې خپل مېلمه خوشحاله وساتم"

سلمیٰ تر هغه وخته بګۍ ته کاتهٔ تر څو چې فنا شوې نهٔ وه. بیا هغه راغله او ماته مخامخ په شین رېښمین توکي پټ دیوان باندې کښېناسته. هغه داسې ښکارېده لکه زینک (Lily) چې د سبا باد د شنو وښو په قالین راکوږ کړے وي. دا به د قدرت رضا

(c) ketabton.com: The Digital Library

وه چې زۀ د شپې په وخت کښې د سلمیٰ سره د هغې په کور کښې د کوم نه چې ونې چاپېره وې او چېرته چې خاموشي، مینه، ښائست او عصمت یو ځائې اوسېدل، یوازې پاتې شوم

مونږ دواړه غلي ناست وو. یو د بل په انتظار وۀ چې خبرې به پېل کړي خو په خپلو کښې خبرې کول هغه یوازینۍ لار نۀ ده چې دوه روحونه وربانديې په یو بل پوهېږي. د شونډو او ژبې تکې چېرې هم زړونه یو بل ته نزدې کولے نۀ شي

ځۀ چې د خولې نه راووځي د هغې نه یو پیاوړے او پاک څیز هم وجود لري. خاموشي زمونږ روحونه روښانه کوي، زمونږ په زړونو کښې ګونګوسې کوي او یو بل ته ئې ترغاړه باسي، خاموشي مونږ د خپلو ځانونو نه رابېلوي. د روح په کور کښې مو د ګرځېدو جوګه کوي او د جنت غاړې له مو رسوي. خاموشي مونږ ته دا احساس راکوي چې وجودونه د قېدخانو نه سېوا نور هېڅ هم نۀ دي او دا دنیا داسې ځائې دے چې مونږ ورته راشړلي شوي یو.

سلمیٰ ماته وکتل او سترګو ئې راته د زړۀ حال بیان کړۀ. بیا هغې په قلاره اووئیل چې " راځه چې باغ ته لاړ شو، د ونو لاندې کښېنو او د سپوږمۍ د راختو تماشه وکړو". زۀ په تابعدارۍ سره د خپل ځائې نه راپاڅېدم خو اومې وئیل چې " خوښه دې نۀ ده چې تر هغه وخته دلته ایسار شو تر څو چې سپوږمۍ راختلې نۀ وي او باغ ئې رڼا کړے نۀ وي، ځکه چې تیارې ونې او ګلونه پټ کړي دي او مونږ ته هېڅ هم په نظر نۀ راځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا هغې اووئیل چې "کۀ تیارۀ زمونږ د سترګو نه ونې او ګلونه پټ کړي نو د زړونو نه خو مو مینه نۀ شي پټولے"

په یو ناآشنا انداز کښې د دې ټکو د ادا کولو نه وروسته هغې خپلې سترګې واړولې او د کړکۍ نه ئې بهر کتل شروع کړۀ. زۀ غلے پاتې شوم د هغې په الفاظو مې سوچ کاوۀ او په خپل ذهن کښې مې د درستې معنې دپاره د هغوي یو یو تورے تالۀ. بیا هغې ماته داسې وکتل لکه چې په خپله خبره پښېمانه وي او د خپلو سترګو د جادو په زور زما د غوږونو نه دغه ټکي بېرته ویستل غواړي خو د هغې سترګو، په ځائې د دې چې زما نه دغه ټکي هېر کړي، زما په زړۀ کښې هغه خوارۀ ټکي بېرته روښانه کړل چې د وړاندې نه د تل دپاره تت شوي وو.

په دې دنیا کښې هر ښائست یا لویوالے د انسان د یوې جذبې یا فکر پېداوار دے. اوس چې مونږ د تېرو نسلونو د لاس جوړ څۀ هم وینو دا هر یو په وجود کښې د راتلو نه وړاندې د یو سړي په ذهن کښې د یو خیال په شکل کښې او یا د یوې ښځې په زړۀ کښې د یو ټکان (Impulse) په رنګ پېدا شوے وۀ. دا انقلابونه چې دومره وینې ئې وبهولې او د انسانانو ذهنونه ئې د ازادۍ په لور واړول په حقیقت کښې د یو سړي مفکوره وه چې د نورو په زرګونو سړو سره ئې یو ځائې ژوند کاوۀ. دا خطرناک جنګونه چې پوره پوره سلطنتونه ئې تباه کړي دي په حقیقت کښې د یو خیال په نتیجه کښې شوي دي چې د یو فرد په ذهن کښې راپېدا شوے وۀ. ستر تبلیغ چې د انسان لارې ئې بدلې کړې په اصل کښې د یو سړي په فکرونو ادانه وۀ ځوک چې د خپل نابغه توب له کبله د خپل چاپېریال نه بېل وۀ. یو واحد خیال اهرامونه (Pyramids)

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړ کړل د اسلام شان و شوکت ئې مېنځ ته راوړه او په سکندريه کښې د کتابتون د سوزولو موجب وګرځېده.

د شپې د سړي ذهن ته يو خيال راشي چې يا خو دغه سړے د درناوي په لور يوسي او يا ئې د پناه ځائې ته ورسوي د يوې ښځې يو نظر د يو سړي نه د دنيا د ټولو نه خوشحاله سړے جوړولے شي د يو فرد د خولې يو ټکے يو سړے مالداره کولے هم شي او غريب کولے هم.

په دغه شپه زۀ د سلمٰی د خولې يو ټکي د راتلونکي او تېر وخت په مېنځ کښې داسې ونښلولم لکه کشتۍ چې د سمندر په مېنځ کښې ونښلي. دغه ټکي زۀ د ځوانۍ د خوبه راويښ کړم او په هغه ستېج ئې ودرولم چېرته چې مرګ او ژوند خپل خپل کردارونه لوبوي.

کله چې مونږ باغ ته راغلو نو د ګلونو خوشبوئي په هوا کښې خوره وه. مونږ په يو بېنچ د رامبېل د بوټي خواته کښېناستو. د اوده فطرت تلونکي راتلونکي ساه: مو اورېده او پورته شين اسمان زمونږ د دې ډرامې په ننداره وه.

سپوږمۍ د سنين د غر د شنه را پورته شوه او په غونډيو، غرونو او ساحل ئې خپلې پلوشې خورې کړې او د دې سيمې نه چاپېره د کليو لړۍ داسې ښکاره شوه لکه د جادو په زور چې بلاګانې د نيشت نه سمدستي په وجود کښې راشي. مونږ د سپوږمۍ د روښانه پلوشو لاندې د ټول لبنان تماشه کوله.

د مغرب د شاعرانو خيال دے چې لبنان يو افسانوي ځائې دے چې د داود(ع)، سليمان(ع) او پېغمبرانو نه وروسته داسې هېر

PUKHTO.NET
پښتو ډاټ نېټ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړې شوې دې لکه څنګه چې د عدن باغ د آدم او د حوا نه وروسته د خلکو د خياله وتې دې. د دغه شاعرانو په ذهن کښې لبنان د يو شاعرانه تاثر نوم دې چې د يو داسې غر سره تړلې دې چې لمنې ئې د مقدسو سبرو په خوشبويۍ کښې خوشتې دي. دا ښار هغوي له د کاپر (Copper) او ماربلو نه د جوړ شوي کوټلي کليسا او د ځربدونکو هوسو د کنډک ياد تازه کوي. په دغه شپه ما لبنان د شاعر په سترګو لکه د يو خوب غوندې وليدۀ. دغسې د څيزونو په رغونه کښې د جذباتو او احساساتو سره سم بدلون مېنځ ته راځي او مونږ ته پکښې زړۀ راکښون او حسن ځرګند ېږي په داسې حال کښې چې دا زړۀ راکښون او حسن هم په مونږ پورې اړه لري

کله چې د سپوږمۍ پلوشې د سلمٰی په مخ، غاړه او مټو پرېوتې نو هغه داسې ښکاريده لکه يوه ښکلې مجسمه چې د عشتار (Ishtar) د عبادت کوونکي ګوتو جوړه کړې وي. د هغې چې ماته پام شۀ نو اوئې وئيل چې "تۀ ولې غلې ناست ئې؟ ماته ولې د تېر وخت په حقله څۀ نۀ وائې؟" ما چې هغې ته وکتل نو زما ګونګتوب ختم شۀ او شوندې مې پرانستې. ما اووئيل چې "ولې تا وانۀ ورېدۀ، څۀ چې ما دې باغ ته ذ راتلو په وخت کښې اووئيل؟ هغه روح چې د ګلونو ګونګوسې او د خاموشۍ سندرې اورېدلې شي هغه زما د زړۀ درزا او د ذهن کريکې هم محسوسولې شي."

هغې مخ په لاسونو پټ کړۀ او په انبنتې اواز ئې اووئيل چې "هو، ما ستا احساسات محسوس کړل. ما يو داسې اواز واورېدۀ چې د شپې د سينې نه راپورته کېدۀ او يو داسې شور مې هم تر غوږو شۀ چې د ورځې په زړۀ کښې ئې موجونه وهل".

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې وخت کښې زما نه خپل تېر وخت خپل وجود حتى چې د سلمى نه بغېر نور هر څۀ هېر شو ما خوب ورکړۀ چې "زۀ هم ستا په زړۀ پوهېدم ما په هوا کښې يو داسې ساز محسوساوۀ چې زما زړۀ له ئې خوشحالي ورکوله او ټول کائنات ئې په لړزان کړے وۀ"

دا چې ئې واورېدل نو هغې خپلې سترګې پټې کړې او په شونډو ئې ما د خوشحالۍ داسې مسکا وليده چې د خپګان رنګ پکښې هم ځلېدۀ بيا هغې غلې غونډې اووئيل چې "اوس ماته پته ولګېده چې د اسمان نه اوچت د سمندر نه ژور او د ژوند او مرګ او وخت نه زيات ناپېژندلې څيزونه هم وجود لري اوس زۀ په هغه څۀ پوهه شوم په څۀ چې وړاندې نۀ پوهېدم"

په دغه وخت کښې سلمى ماته د دوست نه زياته خوږه، د خور نه زياته نزدې او د محبوبې نه زياته زړۀ ته راتېره په نظر راغله هغه زما د پاره يو ستر خيال، يو ښکلے خوب او زما د روح د قابونه بهر يوه جذبه جوړه شوه

زۀ د دې فکر سره اتفاق نۀ لرم چې ګنې محبت د اوږدې ملګرتيا او د مينې د متواتر اظهار په نتيجه کښې پېدا کېږي محبت د روحاني نزدېوالي پېداوار دے او دا نزدېوالے کۀ په يوه لحظه کښې پېدا نۀ شي نو بيا په کلونو او حتى نسلونو کښې هم نۀ شي پېدا کېدے

بيا سلمى سرپورته کړۀ او د شفق په لور ئې هغه ځائې ته وکاتۀ چېرته چې د سنين غر د اسمان سره يو ځائې کېږي او ماته ئې اووئيل چې" پرون تۀ ماته لکه د ورور غونډې ښکارېدې د چا سره چې زۀ د خپل پلار د نظر لاندې په خاموشه انداز کښې کښېناستم

(c) ketabton.com: The Digital Library

باخبرم خو اوس زۀ داسې څۀ محسوسوم چې د وروزۍ خه رې د مينې نه زيات خوارۀ او ناآشنا دي. اوس زما په ذهن کښې د مينې او وېرې يو داسې ګډې (مخلوط) ځائې نيولې دے چې زما زړۀ ئې د خوشحالۍ او درد نه ډک کړے دے.

ما اووئيل چې "هم دا جذبه د کومې نه چې مونږ وېرېږو او رپ رپے راباندې راځي چې کله زمونږ د زړونو نه تېره شي نو د فطرت هغه قانون ترې جوړ شي چې د زمکې نه چاپېره سپوږمۍ او د خدائے نه چاپېره لمر ګرځوي"

هغې خپل لاس زما په سر کېښودۀ او زما په وېښتو کښې ئې ګوتې اووهلې. مخ ئې سور شۀ او د سترګو نه ئې اوښکې داسې راوځښېدې لکه د زېنک په پاڼو چې د پرخې څاڅکي پرېوځي

هغې اووئيل چې "څوک به دا ومني چې په دې وخت کښې مونږ د شک په خندانو قابو وموندۀ. دا به د چا زړۀ ته پرېوځي چې د نسان مياشت چې مونږ ئې په ړومبي ځل يو ځائې کړو، هغه مياشت ده چې مونږ ئې د ژوند د ټولو نه په زيات مقدس ځائې کښې ودرولو"

د دې خبرو په دوران کښې د هغې لاس زما په سر پروت وۀ او ما دغه نرم نازک لاس چې ګوتې ئې زما په وېښتو کښې الوول وې، نۀ خو د بادشاهۍ په تاج ورکاوۀ او نۀ د بل کوم درناوي د ګلونو په ځادر

بيا ما خواب ورکړۀ چې "خلک به زمونږ په قيصه باور نۀ کوي ځکه چې هغوي د دې نه نۀ دي خبر چې مينه هغه ګل دے چې د موسم د مرستې نه بغير راټوکېږي او جوبن ته رسي خو سوال دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

دے چې ایا دا د نسان میاشت وه چې مونږ ئې په ړومبي ځل را یو ځائې کړو او که دا هم دا وخت دے چې مونږ ئې د ژوند د ټولو نه په مقدس ځائې کښې ایسار کړي یو. ایا دا د الله پاک هغه لاس نۀ دے چې زمونږ روحونه ئې زمونږ د پیدا ایښت نه وړاندې د یو بل سره تړلي وو او مونږ ئې د تل دپاره د یو بل قېدیان جوړ کړي وو؟
د انسان ژوند نۀ خو د مور په خېټه کښې شروع کېږي او نۀ په قبر کښې پائې ته رسي او دا د سپوږمۍ او ستورو د رڼا نه ډکه فضا چېرې هم د مینه کوونکو روحونو او درک لرونکو ارواګانو نه خالي کېږي.
څنګه چې هغې خپل لاس زما د سر نه راکښۀ نو ما د خپلو ویښتو په بېخ کښې د بجلۍ (برېښنا) یو داسې کرنټ (جریان) غوندې محسوس کړۀ چې د شپې د خوږې هوا سره اخښلے شوے وۀ. ما د سلمٰی لاس ونیوۀ، خپلې لمبه لمبه شوندې مې ورباندې کېښودې او داسې مې ښکل کړۀ لکه یو عقیدت مند چې په زیارت کښې ممبر ښکلوي. د دې مچې (کوکی) یاد اوس هم زما زړۀ وېلې کوي او په خپل خوږلت زما د روح ټول خصلتونه راوېښوي.
یوه ګنټه تېره شوه خو هره دقیقه ئې د مینې د پوره کال برابره وه. د شپې خاموشۍ، د سپوږمۍ رڼا، ګلونو او ونو زمونږ نه د مینې نه اخوا نور ټول حقیقتونه هېر کړي وو. په دې کښې ناڅاپه مونږ د آسونو د پښو کړپهار او د بګۍ د پایو کړکړ واورېدۀ. دې اوازونو مونږ د خوږې بې هوشۍ نه رابېدار کړو او د خوبونو د دنیا نه ئې د سرګردانۍ او پر اسراریت دنیا نه راوستو. مونږ یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو چې د سلمٰی پلار د خپل کار نه راستون شهٔ موږ د هغهٔ د هر کلي دپاره راپاڅېدو او په باغ کښې د دروازې په لوري لاړو.

کله چې بګۍ د باغ خولې له راورسېده نو فارس افندي ترې راکوز شهٔ او زموږ طرفته ورو ورو راروان شهٔ. هغه داسې تيټ راروان وهٔ لکه چې لوئې پېټې ئې په سر پروت وي. سلمٰی له راغې او خپل دواړه لاسونه ئې د هغې په اوږو کښېښودل او په ژور نظر ئې ورته وکاتهٔ. د هغهٔ د سترګو نه په ضعيفه مخ اوښکې راروانې شوې او د يوې دردناکې مسکا په غرض ئې شونډې ورپېدې او په غړپو نيولي اواز ئې اووئيل چې " زما ګرانې سلمٰی! ډېر زر به تهٔ زما د لاسونه اووځې او د يو بل سړي ګوتو ته به ورسېږې. ډېر زر به تقدير تا د دې يوازې کور نه د دنيا د تولونه پراخه انګڼ ته وېسي او دا باغ به ستا د قدمونو ارماني پاتې شي او ستا پلار به ستا د پاره ناآشنا شي. هر څهٔ شوي دي، خدائې دې خوشحاله لره."

دا ټکي چې ئې واورېدل نو د سلمٰی د مخ رنګ وتښتېدهٔ اوسترګې ئې داسې په يو ځائې ودرېدې لکه د مرګ فرښته چې ئې د ځان په لور راروانه ليدلې وي. بيا ئې داسې چغې کړې لکه مرغۍ چې سړے اوولي او په زمکه پرپړېږي او په انښتي اواز ئې اووئيل چې " دا تهٔ څهٔ وائې؟ ستا مطلب څهٔ دے؟ تهٔ ما چېرته لېږې؟"

بيا هغې خپل پلار ته په دې غرض په سنجيده نظر وکاتهٔ چې د هغهٔ نه اصل راز معلوم کړي. لږ ساعت پس هغې اووئيل چې " زهٔ پوهه شوم. زهٔ په هر څهٔ پوهه شوم. پادري زهٔ ستا نه غوښتې يم او د دې مرغۍ چې ځانګونه ئې مات دي، دپاره ئې پنجره جوړه کړې ده. پلاره! تهٔ په دې رضا ئې؟"

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغهٔ خواب یو ژوراسو بلے وهٔ. هغهٔ په نرمۍ سره سلمیٰ کور ته دننه کړه او زهٔ په باغ کښې ولاړ پاتې شوم. زهٔ د سرګردانۍ څپو داسې په مخه واخستم لکه د سیلۍ توپان چې د خزان پاڼې دړ په دړ زغلوي. بیا زهٔ د هغوي په پل د کور کوټې ته ورغلم او د دې دپاره چې د دوي په خبرو کښې خلل راننهٔ شي، فارس افندي ته مې لاس ورکړهٔ، خپل ښائسته ستوري سلمیٰ ته مې وکاتهٔ او د کور نه بهر ته راروان شوم.

زهٔ چې کله د باغ اخیري سر ته راورسېدم نو ما د دغه مشر سړي اواز واورېدهٔ او بېرته راستون شوم. هغهٔ په عذر سره زما لاس ونیوهٔ او اوئې وئیل چې "زویه! زهٔ بخښنه غواړم چې ما ستاسو ماښام په ژړا بدل کړهٔ خو کله چې زما کور کنډر شي او زهٔ یوازې او بې اسرې پاتې شم نو دا به ستا مهرباني وي چې دلته خپل تلهٔ راتلهٔ جاري وساتې. زما زویه! ځواني او زړښت د یو بل سره داسې نهٔ جوړېږي لکه څنګه چې سحر او شپه د یو بل سره سمون نهٔ خوري خو تهٔ به زما خوا له راځې او زما د ځوانۍ د هغه ورځو یادونه به تازه کوې کومې چې ما او ستا پلار یو ځائې تېرې کړې وې او تهٔ به ماته د هغه ژوند خبرونه اوروې کوم چې اوس ما په خپل اولاد او ارزومندو کښې نهٔ حسابوي چې سلمیٰ لاړه شي او زهٔ یوازې شم نو کنې تهٔ به زما خواله نهٔ راځې؟

هغهٔ چې دا دردناکې خبرې کولې نو ما ئې په چپه خولهٔ لاس خوزاوهٔ. ما محسوسوله چې د هغهٔ تودې اوښکې زما په لاس راپرېوتې. د ډېر خپګانه او د اولاد د مینې د زوره زما وجود رپېدهٔ او داسې مې محسوسوله لکه چې د ډېره غمه مې زړهٔ کار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرېښودونکې وه. کله چې ما سر راپورته کړ او هغه زما په سترګو کښې اوښکې ولیدې نو هغه په ما رابښکته شه او شونډې ئې زما په تندي کېښودې "څه زويه په مخه دې ښه، په مخه دې ښه"
د يو بوډا سړي اوښکې د يو ځوان سړي په نسبت زياتې زوروري وي ځکه چې دا د هغه په وجود کښې د ژوند پاتې ونډه وي. د ځوان سړي اوښکې داسې وي لکه د ګلاب په پاڼو د پرخې څاڅکي. په داسې حال کښې چې د بوډا سړي اوښکې د هغه پاڼې په مثال وي چې د ژمي په سر کښې (پېل کې) د هوا سره راپرېوځي.
زه چې د فارس افندي د کوره رابهر شوم نو بيا هم د سلمٰی اواز زما په غوږونو کښې ګرځېده. د هغې ښائست لکه د روح غوندې په ما پسې وه او د هغې د پلار اوښکې ورو ورو زما په لاس وچېدې.
زه لکه د آدم غوندې د جنت نه راويستلے شوم خو زما د زړه حوا زما سره نه وه چې د دې ټولې دنيا نه ئې جنت جوړ کړے وے په هغه شپه، په کومه چې زه په دوبره پيدا شوم، ما داسې محسوس کړه لکه چې د مرګ مخ مې په ړومبي ځل وليده هم په دې ډول لمر په خپله تودوخه پتې راژوندي کوي هم او وژني ئې هم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اور ډنډ

هر هغه څه چې سړے ئې د شپې په تیارهٔ کښې په پټه کوي یو ځل د ورځې په رڼا کښې په ډاګه کېږي. هغه خبرې چې په خلوت کښې شوې وي یو ځل ناڅاپه د کوڅو د بحث موضوع جوړې شي هغه کړنې چې مونږ ئې نن د کورونو په ګوټونو کښې پټوو، سبا له به ئې په هره کوڅه کښې نغارې غږېږي.

دغسې د فارس افندي سره د غالب پادري د ملاقات د مقصد نه تیارو روحونو پرده اوچته کړه او په ټول ګاونډ کښې د هغوي ترمینځ شوې خبرې خورې شوې حتی چې زمونږ غوږونو ته هم راورسېدې

د فارس افندي او غالب پادري ترمینځ چې کوم بحث شوے وهٔ د هغې موضوع د غریبانو، کونډو او یتیمانو مسئلې نهٔ وې. په فارس افندي پسې د سرې د رالېږلو او د پادري په ذاتي بګۍ کښې د هغهٔ د وړلو بنیادي مقصد دا وهٔ چې د سلمٰی او د پادري وراره منصور ترمینځ کوژدن وکړي

سلمٰی د مالدار پلار یکې یوه لور وه. په هغې د پادري نظر په دې وجه نهٔ وهٔ چې ګڼې هغه ښکلې او شریفه وه بلکې په دې چې د هغې د پلار سره ډېر دولت وهٔ او دغه دولت د منصور تقدیر بدلولے شو او د هغهٔ نه ئې یو اهم سړے جوړولے شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مشرق مذهبي مشران په خپل ښه ژوند قناعت نه کوي د هغوي هڅه دا وي چې د خپلې کورنۍ ټول غړي اعلی رتبې ته ورسوي او د خلکو په اوږو ئې سوارۀ کړي

د بادشاه د تخت میراث د هغۀ مشر زوي ته پاتې کېږي. خو د مذهبي مشر لوړه رتبه د هغۀ په ورونو او وریرونو کښې هم سرایت کوي. دغسې د عیسائي پادري. مسلمان امام او برهمن پنډت نه هغه نهنګ جوړ شي چې خپل ښکار په ګنو پنجو کښې نیسي او په بې شماره خولو ئې وینه زاکاږي.

د سلمٰی پلار نۀ غوښتۀ چې خپله لور ضایع کړي نو ځکه د پادري د پوښتنې په ځواب کښې د هغۀ د سترګو نه اوښکې لاړې او په خولۀ ئې هېڅ اونۀ وئیل.

هر سړے چې د خپلې یکې یوې او په ناز لویه کړې لور نه بیلېږي نو روح ئې په لړزان کېږي.

ځومره چې مور او پلار د زوي په وادۀ خوشحالېږي نو هم په دغه اندازه د لور په وادۀ خپه وي ځکه چې د زوي وادۀ په کورنۍ کښې د یو نوي غړي اضافه کوي او د لور وادۀ د مور او پلار دپاره د هغې د بایللو معنٰی لري

فارس افندي پادري ته " ښه" وکړۀ. اګر چې زړه ئې نۀ غوښتۀ ځکه چې د پادري ورارۀ هغۀ ته ښۀ معلوم وۀ او دا ورته پته وه چې هغه یو خطرناک، د کرکې وړ، رزیل او بدکاره سړے دے.

په لبنان کښې کۀ یو عیسایي د پادري خبره اونۀ مني نو هېچرې هم په عزت کښې نۀ شي پاتې کېدلے. کۀ څوک د یو مذهبي مشر نه سرغړونه وکړي نو د خلکو د نظره غورزېږي. د

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګې او برچې په مقابله کښې سترګه خامخا ضائع کېږي
همدارنګه کوم لاسی چې د تورې د ګوزار مخې له راځي هغه پرې کېږي
که چېرې فارس افندي د پادري خوښې ته غاړه نهٔ وے
ایښودلې نو د سلمیٰ به بدنامي شوې وه او د شونډو او ژبو
غلاظت به د هغې نوم داغدار کړے وهٔ. د لومبړې په نظر کښې د
انګورو هغه غونچکونه تراوهٔ وي کومو ته چې هغه نهٔ رسي.
په دې توګه سلمیٰ د تقدیر په پنجه کښې ورغله او د یوې
سپکې وینزې په رنګ ئې د مشرقي ښځو غمژن تولګي ته وردننه
کړه او دغسې د سپوږمۍ په رڼا روښانه او د ګلونو په بوئې
معطره فضا کښې د مینې په سپینو وزرو د الوت نه وروسته دغه
سپېځلے روح په لتړ (تلک) کښې ونښته.
په ځینې هېوادونو کښې د مور او پلار دولت د اولاد دپاره غم
جوړ شي. هغه لوئې او کوتلے صندوق (بکسه) چې مور او پلار په
ګډه د خپل دولت د خوندي کولو دپاره په کار راوستے وي، د
هغوي د میراث خورو د روحونو دپاره یوه تنګه او تیارهٔ قبدخانه
جوړ شي. دینار چې د حده زیات زورور دے او خلک ورته
سجدې کوي. په شیطان بدل شي او بیا روح ته سزا ورکوي او زړهٔ
وژني. سلمیٰ د هغه ښځو د جملې نه یوه ثابته شوه چې د مور او
پلار د دولت او د چنغول د وړ سترګې ښکار شوي دي کهٔ چېرې د
هغې پلار دولت مند سړے نهٔ وے نو هغه به نن هم ژوندۍ وه او
خوشحاله به وه.
یوه هفته تېره شوه. د سلمیٰ مینه زما د تفریح واحده ذریعه وه
چې د شپې به ئې زما دپاره د خوشحالۍ سندرې وئیلې او سحر

(c) ketabton.com: The Digital Library

به ئې وختي د دې دپاره راوپیښولم چې د ژوند په معنی او د فطرت په راز ځان پوه کړم. دا هغه سپېڅلې مینه ده چې حسد نه لري، غني ده او روح ته چېرې هم زیان نه رسوي. دا هغه نزدېوالے دے چې د سړي روح په اطمینان کښې خوشتوي، د محبت هغه لوړه ده چې د قناعت په صورت کښې د سړي روح د سخا نه ډکوي. هغه نزاکت دے چې بې د روح د پارونې نه امېدونه پېداکوي، زمکه په جنت بدلوي او د ژوند نه یو خوږ او ښائسته خوب جوړوي.

ما چې به کله د سحر د مخې په پټو کښې چکر واهه نو د فطرت په راوېښېدو کښې به مې د ابدیت نخښې نخښانې لیدلې او چې کله به د سمندر په غاړه کښناستم نو د موجونو نه به مې د ابدیت سندرې اورېدې او کله چې به په کوځو کښې ګرځېدم نو د لارویو په کړو وړو او د زیارې کښو په حرکاتو کښې به راته د ژوند ښائست او د انسانیت دبدبه په نظر راتله.

دغه ورځې د ارواګانو په څېر واوړېدې او د وریځو غونډې ورکې شوې او زما سره د درناکو یادونو نه اخوا نور هېڅ هم پاتې نه شو. هغه سترګې چې ما به وریاندې د سپرلي د ښائست او د ویښېدونکي فطرت نظارې کولې اوس د توپان د غضب او د ژمي د بدبختیو نه اخوا نور هېڅ هم نه ویني. هغه غوږونه چې ما به وریاندې د موجونو سندرې اورېدې اوس صرف د سیلۍ انګولا او د ترو خلاف (برضد) د سمندر د قهر و غضب اوازونه اوري. هغه روح چې د انسان د نه سترې کېدونکي مجال او د کائنات د شان و شوکت تماشه ئې په خوشحالۍ کوله، د ناکامۍ او ناامیدۍ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخ په ليدو په لړزان دے په دنيا کښې بل هيڅ څيز دومره ښائسته نشته لکه څومره چې د مينې ورځې وي او همدارنګه هيڅ څيز دومره تريخ او ځوروونکے نشته لکه څومره چې د خپګان دغه وېرونکې شپې وي

کله چې زۀ د خپل زړۀ د غوښتنې په مقابل کښې د مزاحمت نه پرېوتم نو د رخصتي (چټي) په ورځ يو ځل بيا د سلمٰی کور ته لاړم

دا کور، چې د ښائست لاسونو ئې عمارت ودرولے وۀ او د مينې ګوتو ئې رنګ روغن کړے وۀ، زما د پاره نوے نۀ وۀ. دا د روح د عبادت او د زړۀ د سجدو او دعا غوښتلو ځائې وۀ. زۀ چې څنګه باغ ته داخل شوم نو داسې مې محسوسه کړه لکه چې يو قوت (قوه) ما د دې دنيا نه لېرې راکاږي او په يو داسې مقام کښې مې ځائې کوي کوم چې په قدرتي ډول د مبارزې او کړاوونو نه ازاد دے. ما لکه د يو صوفي غوندې چې د قدرت رازونه ورته څرګند ېږي، ځان د ګلونو او ونو په مېنځ کښې وليدۀ. څنګه چې زۀ د کور دروازې ته ورسېدم نو سلمٰی مې په نظر شوه چې د ياسمين د بوټي سيورې ته په بېنچ ناسته وه. دا هغه ځائې وۀ چېرته چې مونږ يوه هفته وړاندې د هغه شپې په وخت کښې ناست وو چې خدائے پاک زما د خوشحالۍ او خپګان د پېل د پاره خوښه کړې وه. زۀ چې د هغې خوا له ورسېدم نو هغه نۀ د خپل ځائې نه وخوزېده اونۀ ئې ماته څۀ اوونيل. داسې ښکارېده لکه چې هغې ته خپل شپږم حس زما د راتلو خبر ورکړے وۀ. کله چې زۀ د هغې خوا ته کښېناستم نو هغې ما ته د لږ ساعت د پاره په غور وکاتۀ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا ئې یو سوړ اسوېلې وکړه. خپل مخ ئې بل طرفته وګرځاوه او اسمان ته ئې وکاته. د لږ ساعت د زړه راکښونکې خاموشۍ نه وروسته، هغې بیا زما طرفته مخ راواړاوه. په رېږدېدونکي لاس ئې زما لاس ونیوه او په کمزوري اواز کښې ئې اووئیل چې "زما ملګریه! ماته وګوره! زما مخ مطالعه کړه! او هغه څه پکښې ولوله کوم چې ته غواړې او زه ئې وئیلې نه شم. زما جانانه. زما وروره ماته وګوره"

ما هغې ته په غور وکاته او اومې لیدل چې هغه سترګې چې یو څو ورځې وړاندې لکه د شونډو خندنۍ وې او لکه د بلبل د وزرو خوزېدلې اوس کوغالو ته وربرېوتې وې او درد او خپګان پکښې غربده. د هغې مخ چې د غوړېدونکې زینک په مثال وه اوس زېړ زبېښلې وه. د هغې خوږې شونډې داسې ښکارېدې لکه خزان چې دوه مړاوي ګلاب په خپل ډنډر پرېښودي وي. د هغې سپینه دنګه نرۍ غاړه مخې ته داسې راتیټه شوې وه لکه چې په سر کښې د موجود غم وزن ئې د زغم نه وتې وه.

ما د سلمۍ په مخ کښې دا ټول بدلونونه ولیده خو دا زما دپاره داسې وه لکه یوه خغلنده وریځ چې د سپوږمۍ مخ پټ کړي او هغه لانبکلې کړي. یو داسې نظر چې د داخلي خپګان اظهار کوي. که هر څو مره درد بدلې او د المیو نه ډک وي خو بیا هم د مخ ښائست لا زیاتوي. ولې هغه مخ چې د خاموشۍ په ژبه خپل پټ غمونه نه بیانوي که رغونه ئې هر څنګه وي خو ښکلې نه ښکاري. پیالۍ ته تر هغه وخته زمونږ شونډې نه پسخېږي تر څو چې مو د رڼو ښانه ښیښې نه د شرابو رنګ نه وي لیدلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمی په دغه ماښام د ژوند د خوږو او ترخو نه ډکه د شرابو پیاله ښکاریده. هغه د مشرقي ښځو یوه نمونه وه، څوک چې تر هغه وخته د مور او پلار کور نه پریږدي تر څو چې نې په خپل څښتن د خاوند جنغ نه وي ایښودلے، تر هغه وخته د خپلې مور د مینه ناکې غېږې نه نه بېلېږي تر څو چې د غلامۍ په زنځیرونو کښې نه وي تړلې شوې او د خاوند د مور د ناکړدو سره نه وي مخامخ شوې.

ما تر هغه وخته سلمی ته کاتۀ او د هغې مړاوے روح مې اوریدۀ چې په ما یو داسې ذهني کیفیت خور شۀ چې وخت مې ولاړ محسوس کړۀ او کائنات مې د سترګو نه ورک شۀ. ما فقط د هغې هغه دوه اوږدې سترګې لیدلې کومو چې ما ته په خیر خیر کاتۀ او صرف د هغې هغه یخ رپیدونکې لاسونه مې محسوسول کومو چې زما لاس نیولے وۀ.

زۀ د خپله خوبه د سلمی د ټیټ اواز په دې خبره رابېدار شوم چې " زما جانانه راځه چې د بوږنوونکي راتلونکي وخت د راتلو نه وړاندې هم په دغه وخت خبرې اترې وکړو. زما پلار هم دغه اوس د هغه سړي د لیدو دپاره لاړۀ چې تر مرګه پورې به زما د ژوند ملګرے وي. زما پلار چې خدائے پاک زما د هستی په غرض غوره کړے وۀ، به د هغه سړي سره لیدل کتل کوي کوم چې دنیا زما د پاتې ژوند دپاره زما د خاوند په ډول خوښ کړے دے. د دې ښار په زړۀ کښې به هغه مشر سړے، چې زما د ځوانۍ په وخت کښې ئې زما ملګرتیا کړې ده، د هغه ځوان سړي سره ملاقات کوي، کوم چې به په راتلونکي وخت کښې زما ملګرے

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي. نن شپه به دوا ړه کوږنی. د واده ښته ږدي. دا به څه ناآشنا او اغیزناک وخت وي؛ تېره هفته هم په دې وخت او هم د دې یاسمین د بوټي لاندې مینې په ږومبي خل زما روح په غېږ کښې ونیوه. په داسې حال کښې چې هم په دغه وخت قسمت لګیا وه. زما د ژوند د قیصې ږومبے تکے ئې د پادرې په ماڼۍ کښې لیکه. اوس دا وخت زما پلار او زما غوښتونکي زما د واده د ښتې تابیا کوي په داسې حال کښې چې زه ستا روح وینم چې داسې په ناقرارۍ سره زما نه چاپېره چورلي لکه یو تږے مارغه چې د اوبو په یوه داسې چینه پېرونه خوري، چې قهرېدلے ښکاري ورته تویک په لاس ناست وي. دا شپه څومره پیاورې ده؛ او څومره د رمزنه ډکه ده!"

دا خبرې چې ما واورېدې نو داسې مې محسوس کړه لکه چې د مکملې مایوسۍ تور روح زموږ د مینې په مرۍ په کچه کښې غلے کېدونکے دے. ما هغې ته اوونیل چې " دغه مارغه به تر هغه وخته د دغه چینې دپاسه ګرځي، تر څو چې تندې وژلے نه وي او یا د ښکارې په پنجه کښې ورغلے نه وي"

هغې په خواب کښې اوونیل چې "نه په ما ګرانه؛ پکار ده چې دا بلبل ژوندے وي او د تیارې د راتلو، د سپرلي د تېرېدو او د دې دنیا د پائې ته رسېدو پورې خپلې سندرې اووائي او تر ابده ئې خوله ونه درېږي. د دې اواز خاموشول نه دي پکار. ځکه چې ده زما زړه له ژوند راوړے دے. د ده ځانګونه باید مات نه شي ځکه چې د دوې حرکت زما د زړه نه تیارې لیرې کوي"

بیا ما په ګونګوسي اوونیل چې " زما ګرانې سلمی دا مارغه تنده د کاره اوباسي او وېره به ئې مړ کړي"

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې سمدستي په رپېدونکو شونډو خواب راکړه چې "د روح تنده د مادي څيزونو د شرابو نه زياته خوندوره ده. همدارنګه د روح وېره د وجود د تحفظ د احساس نه زياته په زړه پوري ده خو زما جانانه دا مې واوره او په غور ئې واوره چې نن زه د يو داسې نوي ژوند په دروازه کښې ولاړه يم چې ماته ئې هېڅ معلومات نشته. زما مثال د هغه روند سړي دے چې د پرېوتو د وېرې لاس تپوي او ځي. زما د پلار دولت زه د غلامانو په بازار اېښودې يم او دې سړي پلورلې يم. زه نه هغه پېژنم او نه ورسره مينه لرم خو دا زما دپاره لازمي ده چې د هغه سره مينه کول زده کړم. همدارنګه زما دپاره د هغه اطاعت، خدمت او خوشحاله ساتل حتمي دي. زه به هغه له هر هغه څه ورکوم، کوم چې يوه کمزورې ښځه يو زورور سړي له ورکولے شي"

"خو زما جانانه! ته اوس هم ښه په جوبن کښې ئې. ته د ژوند په لار چې د ګلونو قالين ورباندې غوړېدلے دے، اوس هم ښه په ازاد مټ ګرځېدے شې. ته اوس هم د زړه په رڼا په دې ګرده نړۍ کښې د ګرځېدو جوګه ئې. ته په خپله خوښه سوچ، خبرې او عمل کولے شې. ته د ژوند په مخ خپل نوم ليکلے شې، ځکه چې سړے ئې. ته د يو بادار (اقا) په ډول ژوند کولے شې ځکه چې ستا د پلار دولت ته د غلامانو په بازار نه ئې اېښودے چې څوک دې وپېرې يا وپلورې. ته د خپلې خوښې د جينۍ سره واده کولے شې او مخکښې د دې نه چې هغه ستا کور ته راشي، هغه په خپل زړه کښې اوسولے شې او بغېر د څه مشکل نه ورسره په يو بل باور يقيني کولے شې"

(c) ketabton.com: The Digital Library

لږ ساعت خاموشي خوره شوه او بیا سلمی د خپلې خبرې په دوام اووئیل چې "آیا دا هغه وخت راغی چې ما او تا د یو بل نه په دې غرض بېلوي چې تهٔ د سرې دبدبه خپله کړې او زهٔ د ښځې ذمه وارۍ په سر واخلم؟ آیا هم دا وجه ده چې د بلبلو چغار نهٔ راخېژي. د ګل پاڼې هوا تس نس کړې دي او د شرابو پیالې خپل ارزښت دلاسه ورکړے دے؟ آیا د یاسمین د بوټي لاندې، چېرته چې زما او ستا روحونه یو بل ته غاړه وتي وو. د سپوږۍ په رڼا کښې تېرې کړې زمونږ تولې شپې بېکاره لاړې؟ آیا مونږ د ستورو په لور داسې تېز والوتو چې وزرې موسترې شوې او اوس مخ په ښکته د اوبو د ول (ګرداب) په لور راروان یو. راغورځېږو؟ یا آیا مینه هغه وخت اودهٔ وه. څهٔ وخت چې مونږ له راتله او کله چې راویښه شوه نو مونږ له ئې د سزا راکولو فیصله وکړه؟ یا آیا زمونږ روحونو د شپې نرمه هوا په داسې سیلۍ بدله کړه چې مونږ ئې ټوټې ټوټې کړو او په دې سیمه ئې لکه د ګرد اوشندلو؟ مونږ نهٔ خو د خپلې وعدې خلاف ورزي کړې ده او نهٔ مو شجر ممنوعه څکلې ده نو بیا په څهٔ ګناه کښې د جنت نه ویستلے کېږو؟ مونږ نهٔ خو د بغاوت منصوبه جوړه کړې ده او نهٔ مو عملي کړې ده نو بیا ولې دوزخ ته لېږلے کېږو؟ نه نه هغه لحظې چې مونږ ئې را یوځائې کړي یو د پېړیو نه زیاتې دي او هغه رڼا چې زمونږ روحونه ئې روښانه کړي دي، د تیارې نه زیاته زوروره ده او کهٔ توپان مونږ د سمندر په دې شدله سینه جدا کوي نو څپې به مو په بې شوره ساحل باندې بېرته رایوځائې کړي او کهٔ دا ژوند مونږ مړهٔ کړي نو مرګ به مو بېرته د یو بل سره غاړه باسي. د ښځې زړهٔ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وخت یاموسم سره نه بدلېږي، حتی که د تل دپاره مړ هم شي خو چېرې هم ښېښي د مېنځه نه ځي د ښځې زړه د هغه پتمې په مثال وي چې د جنګ په مېدان بدل شوے وي چې د ونو د ښېخ نه د وتلو، د ونو د سوزېدلو، د تیرو په وینو د رنګېدلو او په زمکه د هډوکو او کوپړو د کرنه وروسته داسې خاموشه غلے او چپ وي لکه چې هېڅ هم نه وي شوي. ځکه چې سپرلے او خزان په خپل خپل وار راځي او خپل خپل کار کوي

"زما جانانه! اوس به مونږ څه کوو. څنګه به بېلېږو او چېرته به لیدل کتل کوو؟ آیا مینه یو داسې ناآشنا مېلمه وګڼو چې مابښام راغے او سحر په خپله مخه لاړه؟ یا داسې وګڼو چې دا محبت یو خوب وه چې په اوده راغے او په ویښه خپل منطقي انجام ته ورسېده؟ آیا مونږ دا هفته د بې هوشۍ یو ساعت وګڼو چې وروسته پسې هوش خپل ځائې ته راغے؟ زما جانانه! سر اوچت کړه چې زه درته سم وګورم، شونډې پرانیزه چې زه دې اواز واورم زما سره خبرې وکړه. کله چې دا توپان زمونږ د مینې کشتۍ نسکوره کړي نو ته به ما یاده ساتې؟ ته به د شپې په چپه چپتیا کښې زما د وزرو ښکالو اورې؟ زما روح چې ستا د سر دپاسه ځانګونه وهي نو ته به ئې محسوسوې؟ چې زما روح ستا د سر دپاسه ریبېږي نو ته به ئې اورې؟ زما اسوېلي به اورې؟ زما سیورې چې د مابښام د تروږمۍ سره به راځي او د سباؤن د رڼا سره به درومي، نو تا ته به ښکاري؟ ما ته اووایه زما جانانه! زما سترګو ته د جادوګرې پلوشې د جوړېدو نه وروسته به ته زما د غوږونو دپاره خوږه سندره او د روح دپاره وزرې جوړېږې؟ ما ته اووایه چې ستا نه به څه جوړېږي"

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما چې دا تکې واورېدل نو زړه مې نرے شهٔ او هغې ته مې خواب ورکړهٔ چې " زما ګرانې! زهٔ به هغه څهٔ جوړېږم څهٔ چې رانه ته جوړول غواړې"

بیا هغې اووئیل چې " زهٔ غواړم چې ته زما سره داسې مینه وکړې لکه څنګه چې شاعر د خپلو غمژنو فکرونو سره کوي. زهٔ غواړم چې ته ما داسې یاده وساتې لکه یو مسافر چې هغه ولاړ ډنډ یاد ساتي چې د اوبو څښلو په وخت ئې پکښې خپل مخ لیدلے وي. زهٔ غواړم چې ته ما داسې یاده وساتې لکه چې یوه مور هغه اولاد یاد ساتي چې د رڼا د لیدونه وړاندې د دې دنیا نه تللے وي او زهٔ غواړم چې ته ما داسې یاده وساتې لکه یو زړهٔ سواندے بادشاه چې هغه قیدي یاد ساتي کوم چې د بخښنې (معافئ) د رارسېدو نه وړاندې مړ شوے وي. زهٔ غواړم چې ته زما ملګرے پاتې شې او زهٔ غواړم چې ته زما د پلار سره خپل تلهٔ راتلهٔ جاري وساتې او هغهٔ له په خپله تنهایئ کښې دلاسه ورکړې ځکه چې زهٔ ډېره زر د هغهٔ نه روانه یم او بیا به د هغهٔ دپاره ناآشنا شم"

ما هغې ته خواب ورکړهٔ چې " تا چې څهٔ اووئیل زهٔ به هم دغسې کوم. د خپل روح نه به ستا د روح دپاره لفافه جوړه کړم. د خپل زړهٔ نه به ستا د ښائست دپاره کور جوړ کړم او خپله سینه به ستا د دردونو په خاطر په ادیره بدله کړم. زهٔ به ستا سره داسې مینه کوم لکه څنګه چې ورشو (وښیانه) د سپرلي سره مینه کوي. ستا په یاد کښې به زما مثال د هغه ګل وي چې د لمر د پلوشو لاندې ژوند کوي. زهٔ به ستا سندرې داسې وایم لکه چې د ګرجو د تلیو اهنګ (پانړ پېړې) سندرې وائي. زهٔ به ستا د روح ژبه داسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اورم لکه چې ساحل د شپو قیصه اوري. زۀ به تا د اسې یاده ساتم څنګه چې یو مسافر خپل وطن، یو وږي سړي خوړه دوډۍ، یو معزول بادشاه د خپلې دبدبې ورځې او یو قېدي د خپلې ازادۍ او ارام وختونه یاد ساتي. زۀ به تا داسې یاده ساتم لکه چې یو کروندګر په درمند کښې د غنمو ګېډۍ یادې ساتي او لکه څنګه چې یو شپونکے شنې ورشوګانې او خوږې ویالې یادې ساتي".

سلمٰی په دړزېدونکي زړۀ زما خبرې واورېدې او اوئې وئیل چې "سبا له به ربتیا، د افسانې او د ویښې د خوب شکل ونیسي. کۀ یو مئین د جانان په څائې د هغۀ خیال ته غاړه وځي او یا یو تږے د خوب په چینه خپله تنده ماتوي نو آیا په دې کښې به د اطمینان ګنجائش وي؟".

ما په خواب کښې اووئیل چې "سبا له به تقدیر تا د یوې امن ناکه کورنۍ په مېنځ کښې کښېنوي خو ما به د جنګ او مبارزې دنیا ته واستوي. تۀ به د یو داسې سړي کور ته لاړه شې د چا قسمت چې هغه ستا د ښائست او عصمت په برکت نېک مرغه کړے دے. په داسې حال کښې چې زۀ به د وېرې او کړاوونو ژوند ته پاتې شم. تۀ به د ژوند په دروازه کښې پښه کېږدې او زۀ به د مرګ په وړۀ دننه شم. تا ته به هر کلے اووئیلے شي او زۀ به یوازې پاتې شم خو زۀ به د مرګ په سیمه کښې د مینې او عبادت یادګارونه جوړوم. مینه به زما یوازینۍ تسلي وي. زۀ به مینه د شرابو غونډې څښم او لکه د جامو (کالیو) به ئې اغوندم. سحر وختي به مې مینه د خوبه پاڅوي او لیرې پټو ته به مې بیائي. د غرمې به مې د ونو سیورې له وړي چېرته چې به زۀ د مرغیو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ځائې د لمر د تاو نه پټېږم. په ماښام کښې به ما تر لمر پرېواتۀ پورې په دې غرض ایساروې چې د فطرت د خولې نه د ورځې رڼا ته د "مخه ښه" سندره واورم او په اسمان کښې د ګرځېدونکو وربخو تماشه وکړم. د شپې به راسره مینه غاړه غتې، کېږې او زۀ به د هغه جنتې دنیا په تصور کښې اودۀ کېږم چېرته چې د مئېنانو او شاعرانو روحونه اوسېږې. د سپرلې په موسم کښې به د مینې سره ځنګ په ځنګ د یاسمین او چونیا (بنفشې) په ګلونو کښې ګرځم او د زینک په پیالو کښې به د ژمې د موسم پاتې ځاځکې ځښنم. په اوړې کښې به د وچو وښو د ګېډیونه بالښتونه جوړوم او د شنو وښو نه به د بستر کار اخلم. شین اسمان به مې چت وي او سپوږمۍ او ستورو ته به په غور غور ګورم.

په خزان کښې به زۀ او مینه د انګورو باغونو ته ځو، هلته به د انګورو د شیرې د چاپې خوا ته کښېنو او د انګورو د لوڅوشوو بېلانځو تماشه به کوو او د مرغیو بېرته تلونکي سېلونه به مو د سر دپاسه اوړې. په ژمې کښې به د اور په غاړه کښېنو او زړې قیصې او د لیرې ملکونو تاریخونه به بیانوو. په ځوانۍ کښې به مینه زما استاذ وي، په مېنځنې عمر کښې به مې پښتې وي او په پیرۍ کښې به مې د زړۀ خوشحالي وي. زما ګرانې سلمٰی! مینه به زما د ژوند تر اخیرې وخته زما سره وي او د مرګ نه پس به مونږ خدائې پاک بیا را یوځائې کوي"

دا ټولې خبرې زما د زړۀ نه داسې راوتې لکه د اور لمبې چې د بخارۍ (د دېوال انغرے) نه لمغرې کوي او بیا په ایرو بدلې شي. سلمٰی ژړل او داسې ښکارېده لکه چې اوښکو ئې د شونډو پر ځائې ما له ځواب راکاوۀ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاله چې مینې وزرې نه وي ور کړې، د ظاهر د ورېښو نه اخوا الوت نه شي کولے او هغه طلسماتي دنیا نه شي لیدلے چېرته چې په دغه خپګان کښې لړلي خوشحاله وخت کښې زما او سلمیٰ روحونه یو ځائې اوسېدل هغه څوک چې مینې د مریدۍ دپاره نۀ وي غوره کړې. د مینې اواز ئې تر غوږ نه رسي. دا داستان د دغه قسمه خلکو دپاره نۀ دے. حتیٰ کۀ هغوي د دې پاڼو په معنیٰ پوه هم شي خو بیا هم د دې جوګه کېدے نۀ شي چې په هغه تتو اشارو ورسي کومو ته چې د لفظونو جامه نۀ ده اغوستولې شوې او د کاغذ په مخ نۀ دي ثبت شوي خو څۀ به هغه سړے وي چې د مینې د پیالې د شرابو نه ئې ګوټ نۀ وي کړے او څۀ به هغه روح وي چې د هغه ګرجې د روښانه ممبر په وړاندې په احترام نۀ وي ودرېدلے، د کوم فرش چې د ښځو اونرانو د زړونو اوچت د خوبونو د پوښلي سائبان نه جوړ دے. هغه به څۀ ګل وي چې په پاڼو ئې د سباوُن پرخه نۀ وي پرېوتې. هغه به څۀ ویاله وي چې سمندر ته د تلو نه وړاندې ئې خپله لار ورکه کړې وي.

سلمیٰ خپل مخ د اسمان په لور وګرځاوۀ او ستورو ته ئې په غور غور وکاتۀ. هغې خپل لاسونه خوارۀ کړل، سترګې ئې پورته وا شوې او شونډې ئې ورپېدې. د هغې په زېړ مخ د خپګان، بې وسۍ، ناامیدۍ او درد نخښې نخښانې په ډاګه ښکارېدې "اے خدایه! ښځو څۀ چل کړے دے چې ته ورباندې قهرېدلے ئې؟ هغوي کومه ګناه کړې ده چې تا د دې سزا وړ ګرځولې دي؟ هغوي دې په کوم جرم کښې د دې ابدي سزا سره مخ کړې دي؟! اے خدایه! تۀ زورور او زۀ ناتوانه. زۀ دې ولې په درد اخته کړې یم. تۀ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوئې هم ئې او په شر تول پوزه هم او زما حېثيت د يو وړوکي او کمزوري مخلوق دے چې ستا د تخت په وړاندې تغرېږي تا زۀ ولې د پښو لاندې چقولې يم؟ ستا مثال د توپان دے او زۀ داسې يم لکه دوړه. تا زۀ ولې په يخه زمکه راچولې يم؟ تۀ زورور ئې او زۀ بې وسه. تۀ زما سره ولې په جنګ ئې؟ تۀ پام لرونکے ئې او زۀ احتياطي يمه. تۀ ولې زما په بربادۍ پسې شوے ئې؟ تا د ښځې په زړۀ کښې د مينې ډک زړۀ ايښودے دے نو بيا ئې ولې د مينې په لاس نيسنت نابود کوې؟ تۀ هغه په خپل ښي لاس را اوچته وې او په کيڼ لاس ئې ژورې ته غورځوې او هغې ته دا پته هم نشته چې دا ولې؟ تۀ هم د هغې په خولۀ کښې د ژوند ساه پوک وهې او هم ئې په زړۀ کښې د مرګ تخم نولې. هم ورته د خوشحالۍ لاره په ګوته کوې او هم ئې د خپګان په سرګاه بيائې. تا د هغې په خولۀ کښې د خوشحالۍ سندره ايښودې ده خو شونډې دې ورلـه د خپګان او ژبه د روحي عذاب په تار ګنډلې ده. تا د خپل رمز په ګوتو د هغې په رخمونو پټۍ ايښودې دي او هم په خپلو لاسو دې د هغې د خوشـاليو نه چاپېره د درد وېره خوره کړې ده. د هغې په بستر کښې دې خوشحالي او سکون پټ کړۀ خو خوا ته دې ورته خنداڼ او وېره ودرول. په خپلـه خوښـه دې د هغـې پـه زړۀ کـښې محبت وتښتاوۀ او بيا دې د هغې د محبت نه شرم پيدا کړۀ. په خپله خوښه دې هغې ته د تخليق ښائست وښودۀ خو د ښائست سره د هغې مينه يوه هيبتناکه لوږه جوړه شوه. تۀ هغې ته د ژوند اوبۀ د مرګ په پياله کښې او د مرګ زهر د ژوند په کنډولي کښې ورکوې. تۀ هغه په اوښکو پاکوې او هم په دغه اوښکو کښې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې ژوند لاهو کوي. اے خدایه! تا د مینې په ګوتو زما سترګې پرانستې او هم په مینه دې ړنده کړم. تا په خپلو شونډو ښکل کړم او هم په خپلو کلکو لاسونو دې ووهلم. تا زما په زړه کښې سپین ګلاب کرلے دے خو چاپېره دې ترې د ازغیو شپول کړے دے. تا زما موجوده مهال د یو داسې ځوان سره تړلے دے چې زۀ ورسره مینه لرم خو زما ژوند دې د یو داسې سړي سره غوټه کړے دے چې د هغۀ وجود زما دپاره ناآشنا دے نو اے خدایه! تۀ اوس دومره توان راکړه چې په دې سخت امتحان کښې پاتې راتۀ شم او تر مرګه پورې رښتینې او سپېڅلې پاتې شم. اے خدایه! تۀ چې څۀ غوارې هغه کېږي.

خاموشي په یو جوړ خوره وه. سلمی ښکته کاتۀ، زېړه او ناتوانه ښکارېده. د هغې لاسونه ښکته راپرېوتل او سر ئې مخې خوا ته راکوږ شۀ او ماته داسې ښکاره شوه لکه تویان چې د ونې یو ښاخ رامات کړي او د وچېدو او بالاخره ببخي ختمېدو دپاره په زمکه پرېوځي.

ما د هغې یخ لاس ونیوۀ او ښکل مې کړۀ خو کله چې مې هغې له د دلاسې ورکولو نیت وکړۀ نو د هغې نه زیات مې خپل ځان د داډ محتاج محسوس کړۀ. زۀ زمونږ د بدې ورځې په سوچ او د خپل زړۀ د درزا په شور کښې غلے پاتې شوم. د دې نه پس نۀ ما څۀ اووئیل او نۀ هغې.

د حده وتے عذاب تل ګونګے وي او ځکه مونږ غلي کښېناستو. داسې کاڼي رانه جوړ شو لکه د ماربلو ستنې چې د زلزلې د شګو لاندې پټې شي. نۀ ما هغه اورېدل غوښتل او نۀ هغې زۀ. ځکه چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ د زړونو تارونه کمزوري شوي وو او تش د ساه په اخستو ئې هم د شلېدو وېره وه

دا د نيمې شپې مهال وه او مونږ ليدل چې سپوږمۍ د سنين د غرۀ د شا نه راوختنه او د ستورو په مېنځ کښې داسې ښکارېده لکه د مړي مخ چې په کفن کښې د مومبتو د تتو رڼاګانو په مېنځ کښې ښکاري او لبنان داسې ښکارېدۀ لکه يو بوډا سړے چې ملا ئې د زړښت دلاسه راټيټه شوې وي او سترګې ئې د بې خوبۍ بندر وي. د تيارو ننداره کوي او د سباؤن په انتظار وي يا لکه يو بادشاه چې د خپل محل د کنډر د پاسه د خپل تخت په ايرو ناست وي

غرونه، ونې او سيندونه د وختونو او موسمونو د بدلون سره خپل شکل داسې بدلوي لکه چې سړے د خپلو تجربو او جذبو سره بدلېږي. هسک سپېدار د ورځې په رڼا کښې لکه د ناوې غوندې ښکاري خو په ماښام کښې د لوګي د يوې ستنې شکل اختيار کړي. هغه لوئې ګټ چې د غرمې په وخت کښې د هر زورور او مغروره ښکاري. د شپې په مهال کښې د هغه دردېدلي غريب سړي په مثال شي چې د لاندې زمکې او پاس اسمان نه اخوا نور هېڅ هم نۀ لري. هغه وياله چې سحر ځلانده وي او د ابديت سندرې وائي، په ماښام کښې د اوښکو په رود بدله شي او داسې ژړا شروع کړي لکه يوه مور چې د خپل مړ بچي په سر وير کوي او هغه لبنان چې يوه هفته اوونۍ، وړاندې چې سپوږمۍ پوره وه او زمونږ روحونه خوشحاله وو. د لوئې شان و شوکت لرونکے وۀ، په دغه شپه غمژن او بې رونقه ښکارېدۀ

مونږ راپاڅېدو او يو بل ته مو په مخه ښه اوويل خو مينه او ناامېدي زمونږ په مېنځ کښې لکه د دوو ارواګانو ودرېدل. يوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ د زړونو تارونه کمزوري شوي وو او تش د ساه په اخستو ئې هم د شلېدو وېره وه

دا د نيمې شپې مهال وۀ او مونږ ليدل چې سپوږمۍ د سنين د غرۀ د شا نه راوختنه او د ستورو په مېنځ کښې داسې ښکارېده لکه د مړي مخ چې په کفن کښې د موميتو د تتو رڼاګانو په مېنځ کښې ښکاري او لبنان داسې ښکارېدۀ لکه يو بوډا سړے چې ملا ئې د زړښت دلاسه راټيټه شوې وي او سترګې ئې د بې خوبۍ بندر وي. د تيارو ننداره کوي او د سباؤن په انتظار وي يا لکه يو بادشاه چې د خپل محل د کنډر د پاسه د خپل تخت په ايرو ناست وي

غرونه، ونې او سيندونه د وختونو او موسمونو د بدلون سره خپل شکل داسې بدلوي لکه چې سړے د خپلو تجربو او جذبو سره بدلېږي. هسک سپيدار د ورځې په رڼا کښې لکه د ناوې غوندې ښکاري خو په ماښام کښې د لوګي د يوې ستنې شکل اختيار کړي. هغه لوئې ګټ چې د غرمې په وخت کښې د ېر زورور او مغروره ښکاري. د شپې په مهال کښې د هغه درد بدلې غريب سړي په مثال شي چې د لاندې زمکې او پاس اسمان نه اخوا نور هېڅ هم نه لري. هغه وياله چې سحر ځلانده وي او د ابديت سندرې وائي، په ماښام کښې د اوښکو په رود بدله شي او داسې ژړا شروع کړي لکه يوه مور چې د خپل مړ بچي په سر وير کوي او هغه لبنان چې يوه هفته اوونۍ، وړاندې چې سپوږمۍ پوره وه او زمونږ روحونه خوشحاله وو. د لوئي شان و شوکت لرونکے وۀ، په دغه شپه غمژن او بې رونقه ښکارېدۀ

مونږ راپاڅېدو او يو بل ته مو په مخه ښه اووئيل خو مينه او نااميدي زمونږ په مېنځ کښې لکه د دوو اروا ګانو ودرېدل. يوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ د غاړو نه په خپلو ګوتو خپلې وزرې تاوهلې، يوې ژړل او بلې پټ پټ خندل.

کله چې ما د سلمیٰ لاس ونيوهٔ او خپلو شونډو له مې يوړهٔ نو هغه ماته رانژدې شوه او زما تندے ئې ښکل کړهٔ. بيا د لرګي په ښنچ ورپرېوته، هغې سترګې پټې کړې او د ځان سره ئې په ټيټ اواز اووئيل چې "اے لويه خدايه! په ما رحم وکړه او زما مات ځانګونه پېوند کړه".

ما چې سلمیٰ په باغ کښې پرېښوده نو داسې مې محسوسه کړه لکه چې زما په حسونو باندې داسې پرده خوره شوې وي لکه چې د يو لوئې ډنډ مخ په لړه کښې پټ وي.

د ونو ښائست د سپوږمۍ رڼا، ژوره خاموشي زما خواته هر څيز خوفناک او بدرنګه ښکارېدهٔ. هغه رښتينې رڼا چې ما ته ئې د کائناتو حسن او معجزه راښودلې وه. د اور په يو داسې شغله بدله شوه چې زما زړهٔ ئې داغ کړهٔ او د هغه ابدي ساز نه چې زهٔ ئې د اورېدو بلد وم. يو داسې شور جوړ شهٔ چې د زمرې د غړمبا نه زيات وېرونکے وهٔ.

زهٔ خپلې کوټې ته راورسېدم او لکه د ښکارې ويشتلې ژوبلې مرغۍ په خپل کټ کښې پرېوتم. په ذهن کښې مې د سلمیٰ دا تکي ګرځېدل چې "اے خدايه! په ما رحم وکړه او زما مات ځانګونه پېوند کړه".

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرګ د تخت په وړاندې

نن سبا د وادهٔ نه داسې توقې جوړې شوې دي چې بندوبست ئې د ځوانانو او د هغوي د مور او پلار په لاس کښې د ے. په زیاتو هېوادونو کښې د ځوانانو لاس برپاتې شي او مور او پلار پاتې راشي. ښځې ذات ته د تجارت د مال په نظر کتلے شي چې پلورل کېږي او د یو کور نه بل کور ته وړلے شي. د وخت د تېرېدو سره د هغې ښائست ختم شي او په یو تیارهٔ ګوټ کښې لکه د فرنیچر د یو زوړ توکي وغورځولے شي

جدید تمدن ښځې له یو څهٔ پوهه ورکړې ده خو د نارینهاو د وړستر ګتوب د کبله ئې د هغې درد لا زیات کړے د ے. د پرون ښځه یوهٔ خوشحاله مېرمن وه خو د نن ښځهٔ یوه غمژنه معشوقه (Mistress) ده. په تېر وخت کښې هغه په پټو سترګو په رڼا کښې ګرځېده او اوس په غړېدلو سترګو په تیارهٔ کښې ګرځي. هغه په خپله بې سوادۍ کښې ښائسته، په سادګۍ کښې سپېځلې او د خپلې کمزورۍ باوجود زوروره وه. نن هغه خپلې زېرکۍ بدرنګه او خپلې پوهې سطحې او بې زړهٔ کړې ده. داسې ورځ به هم چېرې راشي چې په ښځه کښې ښائست، پوهه، زیرکي او سپېځلتیا، د وجود کمزوري او د روح زورورتیا په ګډه وجود ولري!

زهٔ په هغه خلکو کښې شمار یم څوک چې دا عقیده لري چې روحاني وده د انساني ژوند د تګ لاره ده خو تکامل ته رسېدل ئې د قلارې او زړهٔ چاودون کار د ے. کهٔ چېرې ښځه یو خوا مخ په بره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځي او بل خوا مخ په ښکته راغور ځېږي نو د دې وجه دا ده چې چېرته هم د غرهٔ سرته شړله لاړ تلې وي نو هلته د غلو کمینګاهونه او د شرمښانو تاتوبي هم ارو مرو موجود وي

دا ناآشنا نسل د بېدارۍ او خوب تر منځ ژوند کوي. د دهٔ په لاس کښې د تېر وخت خاوره هم ده او د راتلونکي وخت تخم هم خو بیا هم په هر ښار کښې مونږ یوه ښځه نیمه داسې وینو چې د راتلونکي وخت نمونه ورته وئیلے شو.

د بېروت په ښار کښې سلمیٰ کرامي د راتلونکي وخت د مشرقي ښځو یوه نمونه وه خو د نورو ډېرو هغه کسانو غوندې، ځوک چې د خپل وخت نه وړاندې پېدا وي، هغه هم د موجوده وخت ښکار شوه او د مېدان بایللو خلکو په ډله کښې داسې روانه شوه لکه د دریاب ځپه چې ګل د خپل ډنډر نه وشوکوي او لاهو ئې کړي.

منصور او سلمیٰ وادهٔ وکړهٔ او د ښار په هغه ځائې کښې په یوه ښکلې بنګله کښې دېره شو چېرته چې ټول شتمن او د حېثیت خاوندان اوسېږي. فارس افندي د خپل خوشي کور په باغ او بڼ کښې داسې یوازې پاتې شهٔ لکه چې یو شپونکے د خپل کنډک په منځ کښې یوازې ژوند تېروي

د وادهٔ ورځې او خوشحاله شپې تېرې شوې خو هنې مون د خپګان د ترخو وختونو یادونه داسې پرېښودل لکه چې جنګ په مېدان کښې کوپړۍ او مړهٔ هډوکي پرېږدي. د مشرقي ودونو دستورې د ځوانانو او پېغلو زړونه دې موقعې ته پسخوي خو د وادهٔ پائې شاید دغه زړونه لکه د ژرندې د پل د سمندر ببخ ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وغورځوي. د دوي دغه خوشحالي د ښځو د هغه خاپوړو په مثال وي چې د شګو دپاسه جوړ شوي وي او صرف تر هغه وخته موجود وي تر څو چې څپو وران کړي نه وي.

سپرلي تېر شۀ او همدارنګه اوړے او منے هم ورپسې واوړېدل خو زما مينه د سلمیٰ سره ورځ په ورځ زياتېده. عن چې په يو بې زبانه عبارت بدله شوه او يو داسې احساس ترې جوړ شۀ کوم چې يو يتيم په جنت کښې د خپلې مور د روح په حواله لري. زما د ارمان نه يو روند خپګان جوړ شۀ چې د خپل ځان نه اخوا ورته نور هېڅ هم په نظر نۀ راتلۀ او هغه جذبه چې زما د سترګو نه به ئې اوښکې راکښلې، په يوه داسې سرګردانۍ بدله شوه چې زما د زړۀ وينې ئې څښلې او زما د محبت اسوېلے د سلمیٰ او د هغې د خاوند دپاره د راحتونو په دعا بدل شۀ. زما اميدونه او دعاګانې بې ځايه وې ځکه چې د سلمیٰ غمژنې يو داخلي رنځ وۀ چې علاج ئې صرف مرګ کولے شۀ.

منصور داسې سړے وۀ چې د ژوند هره عياشي ئې په اسانه کولے شوه خو بيا هم هغه قانع نۀ وۀ او په بوده پسې وۀ. د سلمیٰ سره د وادۀ نه وروسته هغۀ د هغې د پلار تنهايي ته هېڅ توجه ورنۀ کړه او د هغۀ د دولت د ميراث حاصلولو دپاره د هغۀ مرګ ته لېواله وۀ.

د منصور کردار د هغۀ د تړۀ کړدار ته ورته وۀ. په دواړو کښې بس دومره قدرې فرق وۀ چې پادري چې څۀ غوښتل هغه ئې د مذهبي قبا او د غاړې د طلايي صليب لاندې په پټه حاصل کړل. په داسې حال کښې چې ورارۀ ئې هر څۀ په ډاګه وکړل. پادري په

(c) ketabton.com: The Digital Library

سحر کېږي ګرځي ته تلو او پاتې ورځ ئې د کونډو، یتیمو او ساده خلکو په لوټلو کېږي تېرولـه خو منصور ورځې د جنسي تندې د ماتولو په لټون کېږي تېرولې. د اتوار په ورځ پادري د انجيل مقدس تبليغ کاوه خو په نورو ورځو کېږي ئې خپل ژوند په عملي توګه د دغه تبليغ مطابق نه تېراوه او د خواوشا علاقې په سياسي سازشونو کېږي به بوخت وه او منصور د خپل ترۀ د لوړ مقام په استفاده هر هغه چاته د سياسي ګټې رسولو دنده کوله چا چې مناسب رشوت ورکولے شۀ.

پادري هغه غل وۀ چې د شپې په تياره کېږي ئې خان پټ کړے وۀ حال دا چې منصور هغه ټګ وۀ چې د ورځې په رڼا کېږي هسکه غاړه ګرځېدۀ. دا يو حقيقت دے چې مشرقي قومونه هم په دغسې شرمښانو او قصابانو باور کوي. څوک چې د خپل وړېستر ګټوب د کبله د هغوي هېوادونه تباه کوي او ګاونډيان ئې په بې دردۍ سره چقوي.

زۀ دا پاڼې د غريبو قومونو د غدارانو په تذکره ولې ډکوم. زۀ دا خائې د هغۀ غمژنې ښځې قيصې له ولې نۀ ورکوم چې زړۀ ئې مات شوے وۀ؟ زۀ مظلوم خلک ولې ژاړم. خپلې اوښکې د هغه کمزورې ښځې په ياد کېږي ولې نۀ تويوم. د چا ژوند چې د مرګ لاس ترورلے دے؟

خو زما خوږو لوستونکو! ولې تاسو ته پته نشته چې دغسې ښځه د هغه قوم په مثال وي چې پادريانو او واکدارانو په خپله پنجه کېږي نيولې وي؟ تاسو په دې يقين نۀ ساتئ چې هغه نيمګړې مينه کومه چې يوه ښځه قبر ته راکاږي، د هغه نااميدۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مثال ده چې د زمکې په خلکو کښې نفوذ کوي؟ د يو قوم د پاره د يوې ښځې اهميت هم دومره دے، څومره چې د ډېوې د پاره د رڼا بللے شي کهٔ چېرې په ډېوه کښې تېل کم وي نو آيا رڼا به ئې تته نهٔ وي؟

منے تېر شهٔ او ژمي ته د لار پاکولو د پاره سيلۍ د ونو زېړې پاڼې والوزولې او بالاخره ژمے د خپلو نعرو سورو سره راورسېدهٔ. زهٔ لا هغسې د بېروت په ښار کښې پروت وم. د خپلو هغه خوبونو نه سپوا راسره نور هېڅوک نهٔ وو کومو چې به زما روح اسمان ته خېژاوهٔ او بيا به ئې د زمکې په سينه کښې ژور ښخاوهٔ.

دردمند روح په تنهايۍ کښې يو څهٔ ارام مومي او نور خلک د تنهايۍ نه داسې وېرېږي لکه زخمي هوسې چې د رمې نه بېله شي او تر هغې په غار کښې اوسي تر څو چې روغه يا مړه شي.

يوه ورځ ماته پته ولګېده چې فارس افندي ناروغه دے. زهٔ د خپل تنها کور نه د هغهٔ کور ته روان شوم. دا ځل د بګيو د کړپ کړوپ نه د ځان ژغورلو په خاطر زهٔ په يوه نوې شاړه لار، چې د زېتون د ونو په مېنځ کښې تللې وه، لاړم.

زهٔ چې د دې بوډا سړي کور ته ورغلم نو هغه په کټ کښې رنګ الوتے بې مجاله پروت وهٔ. د هغهٔ سترګې کوغالو ته داسې وردېوتې وې لکه دوه ژورې تيارهٔ سيمې چې د درد مغلو وهلې وي. هغه مسکا چې د هغهٔ د مخ نور وهٔ د درد او زړهٔ چاودون په موتي کښې ورغلې وه او د هغهٔ د نرمو لاسونو هډوکي داسې وو لکه د سيلۍ د توپان په وړاندې رېږدونکي لوڅ ښاخونه. زهٔ چې د هغهٔ خواله ورغلم او د روغ جوړ تپوس مې ترې وکړهٔ نو هغهٔ خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زېړ مخ ماته راوګرځاوه، په رپېدونکو شونډو ئې مسکا خوره شوه او په ټيټ اواز ئې اووئيل چې "زويه! دغه بلې کوټې ته لاړ شه، سلمیٰ له دلاسه ورکړه او رائې وله چې زما د کټ په څنګ کښې کښېني."

زه چې پېوست کوټې ته ورغلم نو سلمیٰ په يو ديوان ملاسته وه په لاسونو ئې سر پټ کړے وه او مخ ئې د دې دپاره په بالښت کښې دننه کړے وه چې پلار ئې اواز وانه وري. زه ورو ورو خواله ورغلم او د هغې نوم مې په داسې اواز کښې واخستهٔ چې د ګونګوسې نه زيات اسوېلي ته نزدې وه. هغه داسې په ويره راپورته شوه لکه په يو خوفناک خوب کښې چې ئې خلل راغلے وي. کښېناسته او ماته ئې داسې په يو جوړ وکاتهٔ لکه چې په زړهٔ کښې ئې دا شک ګرځېدهٔ چې زهٔ ژوندے وجود يم او کهٔ اروا. د هغه ژورې خاموشۍ نه وروسته چې مونږ دواړه ئې د يادونو په وزرو هغه وخت له يوړو کله چې مونږ د مينې په شرابو نشه وو. سلمیٰ خپلې اوښکې وچې کړې او اوئې وئيل چې "تهٔ ګوره، وخت مونږ څنګه بدل کړي يو! تهٔ ګوره وخت څنګه زمونږ د ژوند لارې بدلې کړې دي او مونږ ئې په دې کنډرو باندې پرېښي يو. هم په دې ځائې کښې سپرلي مونږ د مينې په تار تړلي وو او نن ئې هم دلته د مرګ د تخت په وړاندې يو ځائې کښېنودي يو. هغه سپرلي ښکلي وو او دا ژمے څومره بدرنګه دے."

د دې وېنا سره هغې بيا خپل مخ په لاسونو پټ کړهٔ. داسې ښکارېده لکه چې د تېر وخت د هغه منظر نه سترګې پټوي کوم چې د هغې مخې ته ولاړ وهٔ. ما د هغې په سر لاس کښېښودهٔ او ورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

مې اوونیل چې" راځه سلمیٰ راځه چې د دې توپان په وړاندې لکه د کوټلو منارو کلک ودرېږو. راځه چې لکه د نرانو سپایانو په وېسنلې سینه د دښمن د وسلې مقابله وکړو. که چېرې ووژلے شو نو شهیدان به شو او که چېرې دا جنګ مو وګاټه نو د اتلانو ژوند به بیا مومو. په خاموشۍ کښې د پناه اخستو نه دا غوره ده چې سړے د لاړې د خنډانو او ستونځو مقابله په نره وکړي. هغه پتنګ چې د ډېوې نه تاوېږي او مړ شي د هغه موږک نه ښهٔ دے چې په تیارهٔ سوره کښې ژوند کوي. راځه سلمیٰ چې په دې شډله لار د زړهٔ د تله روان شو او خپلې سترګې په دې غرض د اسمان په لور ونیسو چې په ترږو او جاړو کښې کوېږي، او ماران نهٔ وینو. که چېرې وېره مو په نیمه لار کښې ودروي نو د شپې اوازونه به پېغور راکوي خو که چېرې په نره د غرهٔ سرته ورسو نو د جنتي روحونو سره به د خوشحالۍ او برې په سندرو کښې شریک شو. سلمیٰ خپګان مهٔ کوه، اوښکې وچې کړه او د مخ نه دې د خواشینۍ پرده لېرې کړه او راپاځه چې ورشو او ستا د پلار د کټ څنګ ته کښېنو، ځکه چې د هغهٔ ژوند ستا په ژوند تکیه لري او که د رنځ څهٔ دارو ئې شته نو هغه ستا خندا ده".

هغې ماته په زړهٔ سواندي او مینه ناک نظر وکاته او اوئې وئیل چې "آیا تهٔ ماته د لاسه راکوې په داسې حال کښې چې تا ته پخپله د ډاډګېرنې ضرورت دے. آیا یو وږے سړے خپله ډوډۍ بل وږي له ورکولے شي. یا ایا یو رنځور خپل هغه دارو بل رنځور له ورکولے شي په کومو چې هغه پخپله ژوندے وي" هغه راپاڅېده او په زوړند سر زما سره د دغه مشر سړي کوټې ته لاړه. مونږ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغهٔ د کټ په څنګ کښې کښېناستو. د دې دپاره چې د پلار نظر وربانديې خوږ شي. سلمىٰ ځان مسکى مسکى کړهٔ د هغې پلار هم دا غوښتهٔ چې هغې ته نسبتاً ښهٔ او قوي په نظر راشي خو بيا هم پلار او لور د يو بل د درد نه خبر وو او د يو بل بې اوازه اسويلي ئې اورېدل. هغوي دواړه دوه داسې مساوي قوتونه وو چې يو بل ئې په چپه خولهٔ د مېنځه وړهٔ. د پلار زړهٔ د خپلې لور د غمه شين وهٔ، هغوي دوه هغه پاک روحونه وو چې په مينه او مرګ يو بل ته غاړه وتل. يو روان وهٔ او بل د غمه سرګردان وهٔ او زهٔ پخپله د خپل ناقلاره زړهٔ سره د هغوي په مېنځ کښې ولاړ وم. مونږ درې کسان وو چې تقدير را يو ځائې کړي هم وو او اوړهٔ اوړهٔ کړي هم. يو دغه مشر سړے وهٔ چې مثال ئې د سېلاب وړې انګړ وهٔ، يوه دغه ځوانه ښځه وه چې د يو داسې زينګ په مثال وه چې سر ئې په تېرهٔ لور رېبلے شوے وهٔ او بل دا ځوان سړے چې د يو داسې نازک نوي راختلي بوټي په مثال وهٔ چې د واورو د لاسه راتيټ شوے وي. په اصل کښې مونږ ټول د تقدير په لاس کښې د لوبو ګوډاګي وو.

فارس افندي ورو ورو وخوزېدهٔ، خپل ناتوانه لاسونه ئې د سلمىٰ په لور اوږدهٔ کړل او په مينه ناک او نرم اواز ئې اووئيل چې "ما ښهٔ پوره ژوند کړے دے او د ژوند د موسمونو د مېوو نه مې خوند اخستے دے. ما د ژوند ټولې مرحلې د فکري هم آهنګئ سره تېرې کړې دي. کله چې تهٔ د درې کالو وې نو ستا مور مړه شوه او تهٔ ئې زما په غولي. کښې يوه قيمتي خزانه پرېښودې. تهٔ ورو ورو زما د نظر لاندې لوئېدې او په مخ کښې دې د مور د کړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړو اثار داسې رابښکاره کېدل لکه چې د اوبو په ډنډ کښې ستورې ښکارې. ستا کردار، ذهانت او ښائست حتیٰ چې د خبرو او ناستې پاستې انداز هم مور ته تللې دے. ته زما د ژوند بوازینې تسلې وې ځکه چې ستا په کردار او ګفتار کښې د مور عکس وه. زه اوس بوډا شوے يم او زما دپاره صرف يو ځائې پاتې دے چې هغه د مرګ د نرمو وزرو د مينځ نه عبارت دے. زما خوږې لورې! خپه کېږه مه. ما له مرګ دومره مهلت راکړه چې ته مې د يوې وادۀ شوې ښځې په رنګ کښې ولېدې، خوشحاله اوسه ځکه چې زۀ به د مرګ نه پس هم ستا په شکل کښې ژوندے يم. زۀ کۀ نن ستا نه بېل شم نو دا به د سبا يا بل سبا په نسبت څۀ خاص فرق نۀ اچوي، ځکه چې زمونږ د ژوند ورځې لکه د خزان د پاڼو غوندې روانې دي، ختمېږي. زما د مرګ ساعت ډېر په تېزۍ راروان دے او زما روح دې ته لېوالـه دے چې ستا د مور د روح سره يو ځائې شي"

هغۀ چې کله په مينه او خوږ انداز کښې دا خبرې کولې نو مخ ئې روڼ وه. بيا ئې لاس د بالښت لاندې دننه کړۀ او يو تصوير ئې راواخست چې د سرو زرو په چوکاټ کښې بند وه. دې وړوکي تصوير ته ئې کتل او اوئې وئيل چې" راشه سلمیٰ راشه خپله مور په دې تصوير کښې اووينه!"

سلمیٰ خپلې اوښکې وچې کړې. ډېر ساعت په ځير ځير د کتلو نه وروسته ئې دغه تصوير بيا بيا ښکل کړۀ او چغې ئې کړې" اے زما ګرانې مورې، اے مورې!" بيا هغې خپلې رپېدونکې شونډې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تصویر داسې ښکېنو دې لکه چې خپل روح ئې ورته ورا ړول غوښتل

"مور" د انسان په شونډو د ټولو نه ښکلے ټکے ذے او "اے موري" د ټولو نه ښکلے غږ دے. دا داسې ټکے دے چې د مينې او اميد نه ډک دے، خوږ دے، زړهٔ سواندے دے او د زړهٔ له تله راخيژي. "مور" هر هر څهٔ دي هغه په غم کښې تسلي ده، په خپګان کښې اميد دے او په ناتوانئ کښې توان دے. هغه د مينې، شفقت، خواخوږئ، همدردئ او بخښنې سرچينه ده. څوک چې بې موره شي هغه د هغه پاک روح نه محروم شي چې هغه په تواتر سره خوشحاله ساتي او په ښغه لارئې بيايي.

په دې دنيا کښې هر يو څيز د مور غوښتنه کوي. لمر د زمکې مور دے چې دې ته د تودوخې خوراک ورکوي او تر هغه وخته د کائنات نه نهٔ بهر کېږي، تر څو چې ئې دا د سمندر په سندرو ، د مرغيو او چينو په ثناء اودهٔ کړې نهٔ وي او دا زمکه د ونو او ګلونو مور ده. دا هغوي پېدا کوي. پالنه ئې کوي او بيا ئې د ټي نه پرېکوي. ونې او ګلونه بيا په خپل وار د خپلو مېوو او تخمونو مېندې جوړېږي او هغه مور چې د موجوداتو اصلي نمونه ده، ابدي روح دے چې د ښائست او مينې نه ډک دے.

د سلمٰی مور د هغې د خپارو په وخت کښې مړه وه نو څکه ورسره هغه بلده نهٔ وه خو چې کله ئې تصوير وليدهٔ نو چغې ئې کړې چې "اے موري!" دا ټکے " مور" زمونږ په زړونو کښې پټ وي خو چې کله ودرد هېږو يا خوشحاله شو نو زمونږ شونډو له داسې راشي لکه د ګلاب د زړهٔ نه چې خوشبوئي رابهر کېږي او د پاکې او لوګړنې هوا سره ګډ هېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمئ د مور تصوير ته په ځير ځير کاته او د پلار د کټ په څنګ کښې د راپرېوتو تر وخته پورې ئې بيا بيا ښکلاوه.

دې بوډۍ سرې خپل دواړه لاسونه د هغې په سر کېښودل او اوئې وئيل چې "زما لورې! ما تا ته د کاغذ په مخ ستا د مور تصوير وښودو. اوس زۀ غواړم چې تا ته د هغې خبرې واوروم".

هغې خپل سر داسې راپورته کړۀ لکه د مرغۍ بچې چې په ځاله کې د مور د وزرو په محسوسولو سرونه را اوچتوي او هغۀ ته متوجه شوه.

فارس افندي اووئيل چې "تۀ دې د مور په خوا پورې وې چې د هغې پلار مړ شۀ، هغې ډېر وژړل او کريکې ئې ووهلې خو بيا هم عقلمنده او صبرناکه وه څنګه چې ئې پلار ښخ شۀ نو هغه هم په دې کوټه کښې زما خواته کښېناسته. زما لاس ئې ونيوۀ او اوئې وئيل چې "فارسه! زما پلار مړ شۀ او اوس په دې دنيا کښې تۀ زما يوازينۍ تسلي پاتې ئې. د زړۀ محبتونه داسې تقسيم وي لکه د نښتر د ونې ښاخونه. کۀ څېرې د دې ونې يو ښاخ پرېوځي نو زيان ورته رسي خو بېخي د مېنځه نۀ ځي. دا ونه بيا خپل ټول خوراک دغه بل پاتې ښاخ ته ورکوي. تر څو چې ښۀ وده وکړي او دغه خالي ځائې ډک کړي. دا هغه خبرې وې چې ستا مور ماته د خپل پلار په مرګ کړې وې او کله چې مرګ زما وجود د خپل ارام ځائې ته يوسي او روح مې خدائے ته وسپاري نو تۀ هم دغسې اووايه".

سلمئ په مات زړۀ په ژړا کښې خواب ورکړۀ چې "کله چې زما د مور پلار مړ شۀ نو تۀ د هغۀ پر ځائې ودرېدې خو کله چې تۀ لاړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

شي نوستا پر ځائې نه څوک ودرېږي؟ هغه د يو ربنتيني او مينه ناک خاوند په اسره پاتې شوه. د هغې د تسلى دپاره د هغې ماشومه لور موجوده وه خوتهٔ چې لاړ شي نو زما د تسلى دپاره به څهٔ پاتې شي؟ تهٔ زما مور هم وې، پلار هم او د ځوانۍ ملګرے هم"

د دې وېنا سره هغې ماته مخ راوګرځاوهٔ. زما د جامو پلو ئې ونيوهٔ او اوئې وئيل چې " دا هغه يوازينے سړے دے چې ستا د تلو نه وروسته زما دوست ثابتېدے شئ خو چې هغه پخپله په بده ورځ دے نو ما له به څهٔ تسلي راکړي. يو مات زړهٔ په يو نااميده روح کښې څنګه ډاډ موندلے شي. نهٔ خو يوې غمژنې ښځې ته د خپل ګاونډي په غمژنى ارام راځي او نهٔ يوه مرغى په ماتو ځانګونو الوت کولے شي. دے زما د روح دوست دے خو ما د وړاندې نه د دهٔ په سر يو دروند پېټے ايښود ے دے او په خپلو اوښکو مې د دهٔ سترګې داسې رنځورې کړې دي چې بې له تيارې ورته نور هېڅ هم په نظر نهٔ راځي. دے زما داسې ورور دے چې زهٔ ورسره د زړهٔ له تله مينه لرم خو دے هم لکه د نورو ورونړو زما سره صرف زما په دردونو کښې شريکېدے شي او زما په اوښکو تويولو کښې زما سره لاس کولے شي".

د سلمىٰ دا تکي زما په زړهٔ لکه د تورې ولګېدل او ما داسې محسوسه کړه لکه چې نور زغم به اونهٔ کړے شم. دغه مشر سړي د هغې خبرې په مړ زړهٔ اورېدې او داسې رېږېدهٔ لکه د ډېوې رڼا چې د سيلى په وړاندې رېږېږي. بيا هغهٔ خپل لاس خوارهٔ کړل او اوئې وئيل چې " زما لورې! پرېږده چې ساه مې په قلاره وځېږي. ما د دې پنجرې سيخونه مات کړي دي. ما مهٔ منع کوه، پرېږده

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې والوځم، ځکه چې ستا مور ما ځان ته راغواړي. اسمان شین دے، سمندر خاموشه دے او کشتۍ تګ ته تیاره ده. دا سفر مۀ خنډوه. پرېږده چې زما وجود د هغه چا سره ارام وکړي څوک چې په ارام دي. پرېږده چې زما خوب پائې ته ورسي او روح مې د سباؤن سره یو ځائې رابېدار شي. پرېږده چې ستا روح زما روح ته ورترغاړه وځي او ما له د امید مچه (بوسه) راکړي. پرېږده چې زما په وجود د غم او تریخوالي یو څاڅکے هم پرې نۀ وځي. ګڼې نو ګلونه او وابښۀ به د زمکې نه خپل خوراک اخستل پرېږدي. زما په لاس د غم اوښکې مۀ څڅوه ځکه چې د دې نه به زما په قبر ازغي راوخېژي. زما په تندي د غم کرښې مۀ راکاږه، ځکه چې دا روانه هوا به ئې ولولي او وبښیانې ته به زما د هډوکو د دوړې دوړلو نه انکار وکړي. زما لوړې! ما په ژوند هم ستاسره مینه کړې ده او په مرګ به ئې هم کوم. زما روح به تل ستا څارنه کوي او تا به په حفاظت کښې ساتي"

بیا فارس افندي ما ته په نیم کښنو سترګو وکاتۀ او اوئې وئیل چې "زما زویه! د سلمٰی داسې سکه ورور جوړ شه لکه چې ستا پلار زما ورور وۀ. د ضرورت په وخت کښې د هغې مرسته ملګرتیا کوه او هغه مۀ پرېږده چې ویر وکړي ځکه چې په مړي ویر کول پخپله یو ناخوښه کار دے. د هغې د غم غلطولو دپاره هغې ته بیا بیا زړۀ خوشحالوونکې قیصې کوه او د ژوند سندرې ورته وایه. ما خپل پلار ته وریادوه. د هغۀ نه غوښتنه کوه چې زمونږ د ځوانۍ قیصې درته کوي او دا ورته وایه چې ما د ژوند په اخیري وخت کښې د هغۀ د زوي په شکل کښې د هغۀ سره مینه کوله".

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاموشي خوره شوه او د دغه مشر سړي په مخ ما ته د مرګ زېړوالې په نظر راغے. بیا هغهٔ سترګې راپورته کړې مونږ ته ئې وکاتهٔ او په ګونګوسي کښې ئې اووئیل چې "ډاکټر مهٔ راغوارئ ځکه چې کېدے شي چې هغه د خپلو دارو په ذریعه په دې بندي خانه کښې زما سزا نوره هم زیاته کړي. د غلامۍ ورځې لاړې او زما روح د اسمانونو د ازادۍ په لټه کښې دے. پادري هم زما کټ له مهٔ راولئ ځکه چې کهٔ زهٔ ګناهګار یم نو د هغهٔ دم درهه ما بچ کولے نهٔ شي. لکه څنګه چې د ستورو ماهر د ستورو لاز نهٔ شي بدلولے دغسې د بنده خوښه هم د خدائے رضا په بله نهٔ شي اړولے خو زما د مرګ نه وروسته ډاکټر او پادري پرېږدئ چې خپله خپله خوښه وکړي ځکه چې دغه وخت هغوي د منزل په لور زما د بېړۍ په تګ کښې هیڅ خلل نهٔ شي اچولے"

په نیمه شپه کښې فارس افندي خپلې سترګې په اخیري ځل وغړولې او سلمٰی چې د هغهٔ د کټ سرته ولاړه وه، ته ئې په یو جوړ وکاتهٔ. هغهٔ د څهٔ وئیلو هڅهٔ کوله خو نهٔ ئې شو وئیلے ځکه چې مرګ ئې اواز کښېښولے وهٔ خو اخیر ډېر په ګرانه ئې اووئیل چې" شپه تېره شوه.... اے سلمٰی.... اے.... اے سلمٰی بیا هغهٔ خپل سر بل طرف ته واړاوهٔ، مخ ئې سپین شهٔ او څنګه چې ئې اخیري سلګۍ کړه نو ما ئې مخ خندنے ولیدهٔ.

سلمٰی د خپل پلار لاس ونیوهٔ، هغه یخ وهٔ، بیا هغې خپل سر راپورته کړهٔ او د هغهٔ مخ ته ئې وکاتهٔ. د هغهٔ مخ د مرګ په نقاب پټ وهٔ. سلمٰی داسې سکتې ونیوه چې نهٔ ئې اوښکې توئې کړې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ئې اسویلي له خولې لاړل او نه د خپل ځائې نه وخوزېده. د لږ ساعت دپاره هغې هغه ته لکه د بت په ولاړو سترګو کاته. بیا دومره راتیته شوه چې تندے ئې زمکې ته ورسېده او اوئې وئیل " اے خدایه! په مونږ رحم وکړه او زمونږ مات ځانګونه پیوند کړه".

فارس افندي مړ شو، د هغه روح د ابدیت خولې له ورسېده او وجود ئې زمکې ته ستون شو. منصور د هغه په دولت غړے واچاوه او سلمی د ټول عمر دپاره بندي شوه- داسې ژوند چې د درد اوغم نه ډک وه.

زه په حسرتونو او خیال پلونو کښې ورک وم. ورځې او شپې راباندې داسې راغوته کېدې لکه عقاب چې خپل ښکار بسمي بسمي کوي. ډېر ځله ما هڅه وکړه چې خپل ځان د پخوانو نسلونو د کتابونو او اسماني صحیفو په مطالعه کښې بوخت وساتم او خپله بدبختي هېره کړم خو دا داسې وه لکه سړے چې اور په تېلو وژني ځکه چې د تېر وخت په کاروان کښې د لیدلو دپاره د المیې او د اورېدلو دپاره د ویر او ژړا نه اخوا نور هېڅ هم نه وو. زما دپاره د مذهبي سندرونه زیات د Job کتاب (د بائبل یو کتاب) زړه راکښونکے وه او د Jeremiah (د بائبل یو کتاب) مرثیې مې د سلیمان د سندرې نه زیاتې خوښې وې. د مغربي لیکوالو د ټولو ډرامو نه مې هملټ (Hamlet) زیات زړه ته نزدې وه. هم دغسې ناامیدي زمونږ نظر کمزورے کوي او غوږونه مو تپوي. مونږ ته که څه په نظر راځي نو هغه د تباهي منظر وي او که څه اورو نو هغه زمونږ دپاره دلو زړونو دردزا وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د عیسیٰ او عشتار ترمېنځ

د هغه باغونو او غونډيو چې د بېروت ښار د لبنان سره يو ځائې کوي، په مېنځ کښې يو وړوکے کليسا دے چې ډېر لرغونے دے او په کمر کښې کېندلے شوے دے. چاپېره ترې د زيتونو، بادامو او ولو ونې ولاړې دي. سره د دې چې دا کليسا د اولسي سړک نه نيم ميل ليرې دے خو زما د قيصې تر وخته ډېر لږ کسان چې د تبرکاتو او لرغوني کنډرو شوق ئې لرلو، دې ته تلي وو. دا کليسا د نورو ډېرو هغه په زړه پورې ځايونو نه يو وه کوم چې پټ دي او خلکو هېر کړي دي. دا ځائې ډېر ته وه نو ځکه ئې د عبادت کوونکو دپاره د بندر او د يوه دوو مئينو دپاره د زيارت درجه لرله.

څنګه چې سړے کليسا ته داخل شي نو لمر خاتهٔ اړخ ته په دېوال کېندلے شوے يو فونيقي تصوير په نظر راځي چې د ښائست او مينې د خدائې، عشتار، ښرګندونه کوي. چاپېره ترې اووهٔ لوڅې پېغلې په بېل بېل انداز کښې ولاړې دي. د رومبۍ[1] سره چورباتي (تارچ) ده، د دويمې[2] سره ګټار، د دريمې[3] سره د خوشبويه تېلو د سوزولو لوښې، د څلورمې[4] سره د شرابو جګ، د پنځمې[5] سره د ګلابو غنچک، د شپږمې[6] سره د مړانې د پاڼو (Laurel) څادر او د اوومې[7] سره په لاس کښې غشے لېنده دي او دا ټولې ډېر په احترام سره عشتار ته ګوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دوهم دېوال بو بل تصوير اويزان دے چې د ړومبي نه نوے ښکاري او په صليب پورې مېخ د عيسیٰ معنیٰ ورکوي. په څنګ کښې ئې غمژنه مور (Mary Magdalen) او دوه نورې ښځې د ژړا په حالت کښې ولاړې دي. د دې تصوير نه داسې ښکاري چې دا په پنځلسمه يا شپاړسمه عيسوي پېړۍ کښې کيندلے شوے دے.

په لوېديځ دېوال باندې دوه غونډې (ګردې) لاړې دي چې د لمر وړانګې ترې کليسا ته داخلېږي او په تصويرونو لوېږي او هغوي ته داسې رنګ ورکوي لکه چې په طلائي اوبيز رنګ، رنګ شوي وي. د کليسا په مېنځ کښې يو مرمري څلور ګوټے ځائې دے چې په اړخونو ئې زاړۀ نقشونه جوړ شوي دي. په دې نقشونو کښې ځينې د کاني شوې وينې د توتو لاندې په ګرانه ښکاري. د دې نه داسې معلومېږي چې لرغوني خلکو به په دې کمر باندې قرباني ورکولې او د پاسه به ئې وربانددې عطر، تېل او شراب اړول.

په دې کليسا کښې د تولو نه زيات د توجه وړ خيز ژوره خاموشي ده چې ژونديو خلکو ته د دېوې (ديوي) حقيقت په ګوته کوي او د تېرو نسلونو او د مذهب د ارتقائي تکو قيصه ورته اوروي. داسې نظاره شاعر د هغه دنيا نه ډېر ليرې وړي، په کومه کښې چې هغه اوسېږي او فلسفي په دې قائل کوي چې مذهب د انسان په ختېه کښې اغړلے شوے دے. هغۀ (انسان) د داسې څۀ ضرورت محسوس کاوۀ چې ليدۀ ئې نۀ او په سمبولونو (علامتونو) ئې ورله مينه ماتوله. د دغه "سمبولونو" معنو د هغۀ پټ رازونه څرګندول او د مرګ او ژوند په حقله ئې د هغۀ په ارمانونو رڼا اچوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې ښار کې کليسا کښې به په مياشت کښې يو ځل د سلمی سره زما ملاقات کېدهٔ او څو ګړی به مې ورسره تېرولې. دې ناآشنا تصويرونو ته به مو کتل، په غرغره شوې عيسیٰ به مو سوچ کاوهٔ او په هغه فونيقي ځوانو سړيو او ښځو به موفکر کاوهٔ څوک چې په ښائست ژوندي وو. د ښائست سره ئې مينه وه او د عشتار په شکل کښې ئې د ښائست عبادت کاوهٔ. د هغې د بت په وړاندې ئې عود لوګول او په زيارت ئې ورله عطر پاشل. دا هغه خلک دي چې هېڅ ئې هم داسې نهٔ دي پاتې چې سړے ئې ذکر وکړي، ما سېوا د نوم نه چې د وخت کاروان ئې د ابديت مخې ته بيا بيا تکراروي.

د سلمیٰ سره د ملاقاتونو د وختونو ليکل زما دپاره ګران کار دے. دغه جنتي مهالونه د درد، خوشحالي، حسرت، اميد او بدمرغی نه ډک وو.

مونږ په پټه په دغه زوړ کليسا کښې ليدل کتل کول. زاړهٔ وختونه به مو رايادول، په روان وخت به مو خبره کوله، د راتلونکي وخت د انديښنې اظهار به مو کاوهٔ او په قلاره قلاره به مو د زړهٔ پټ رازونه راويستل او يو بل ته به مو د خپلو خپلو دردونو او بدمرغيو ګيلې ماڼې کولې او په خيالي اميدونو او خواشينو خوبونو مو ځان لهٔ زړونه ښهٔ کول. ساعت ګړی وروسته به غلي شو، خپلې خپلې اوښکې به مو وچې کړې. بې له مينې به مو نور هر څهٔ شاته وغورځول او مسکي مسکي به شو. بيا به سلمیٰ زما تندے ښکل کړهٔ او زما زړهٔ به ئې له وجد نه ډک کړهٔ. هغې چې به کله خپله سپينه دنګه غاړه راښکته کړه نو ما به په

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدل کېښې ښکل کړه او د هغې اننګي به داسې سرۀ شو لکه د سباؤن رومبۍ پلوشه چې د غونډۍ په تندي پرېوځي. مونږ به په خاموشۍ سره لیرې افق ته کاتۀ چېرته چې به وربخې د پرېوتونکي لمر په نارنجي پلوشه رنګینې وې.

زمونږ خبرې به صرف تر مینې پورې محدودې نۀ وې، وخت په وخت به مو په روانو مسئلو خپل خیالونه ځرګندول. سلمیٰ به په تولنه کښې د ښځو مقام، د هغوي په کردار د تېرو نسلونو اغیزې، د ښځې او خاوند ترمېنځ تعلق او هغه روحاني رنځونه او بدچلنۍ چې د نکاح ژوند په خطره کښې اچوي، د خپل بحث په بر کښې نیول. ما ته د هغې دا وېنا یاده ده چې "شاعران او لیکوال هڅه کوي چې د ښځې په حقیقت ځان پوه کړي خو تر نن ورځې پورې هغوي د هغې د زړۀ پټ رازونه اونۀ پېژندل ځکه چې هغوي هغې ته د جنسي پردې د شا نه ګوري او د هغې د بهرني وجود نه اخوا نور هېڅ هم په نظر نۀ ورځي. هغوي د نفرت د غټوونکي شیشې په توسط د هغې ننداره کوي او د کمزورۍ او اطاعت نه پرته نور هېڅ هم اونۀ مومي".

په یوه بله موقعه هغې په دېوال د کیندلي تصویر په لور اشاره وکړه او اوئې وئیل چې "د دې کمر په زړۀ کښې دوه سمبولونه وجود لري چې د ښځې د خواهشونو نچوړ او د هغې د روح هغه پټ رازونه په ګوته کوي، کوم چې د مینې او زړۀ چاودون، د محبت او قربانۍ، په تخت ناستې عشتار او د صلیب سره ولاړې ماري (Mary) ترمېنځ ځي راځي. سړے سر لوړي او نوم ناموس پلوري او ښځه ئې قیمت ادا کوي"

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خدائے او د مرغیو د هغه سېل نه اخوا کوم چې به زمونږ په سرونو الوتۀ، نور هېڅ‌ چا ته هم زمونږ د ملاقاتونو پته نۀ وه. سلمیٰ به "پاشا پارک" نومې ځائې ته په خپله بګی، کښې او بیا د دغه ځائې نه کلیسا ته پیاده راتله، چېرته چې به زۀ د هغې په انتظار کښې ناقلاره ناست وم.

مونږ نۀ خو د تماشه کوونکو د سترګو نه وېرېدو او نۀ خپلو ضمیرونو ته ملامته وو. هغه روح چې په اور پاک شي او په اوښکو اووینځلے شي، د هغه هر ځۀ نه لوړ شي ځۀ ته چې خلک شرم او بې عزتي وائي. دا روح بیا د غلامۍ د ضابطو او د هغه زړو رواجونو نه ازاد وي چې د انساني زړۀ د محبتونو په ضد ولاړ دي. همدغه روح دے چې د خدائے د تخت په وړاندې سرخ رویه ودرېدلے شي.

PUKHTO.NET
پښتو ډاټ نېټ

د ابدي او لوړې پائې د قوانینو په معنٰی د پوهېدو تر وخته انساني تولنې اویا (۷۰) پېړۍ په ځان ناوړه قوانین منلي دي. د انسان سترګې د تتې رڼا اموخته شوي دي او د لمر رڼا ته نۀ شي کتلے. روحاني رنځ د یو نسل نه بل نسل ته پاتې کېږي او بیا د خلکو د ژوند داسې برخه وګرځي چې هغوي ئې د رنځ پر ځائې آدم ته د خدائے له اړخه ورکړې شوې فطري ډالۍ ګڼي. کۀ چېرې دغه خلک د دې رنځ د جراثیمو نه پاک سړے وموميي نو هغۀ ته به پښۀ سترګه نۀ ګوري.

هغه څوک چې په سلمیٰ په دې حواله بد وائي چې هغې د خاوند کور پرېښودۀ او کلیسا ته زما ملاقات له راتله په اصل کښې هغه رنځوران او تنګ نظري دي چې روغ او قوي خلک

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته باغیان ښکاري. د هغوي مثال د هغه حشراتو دے چې د چا لاروي د پښو لاندې د چقېدو د وېرې په تیارهٔ کښې په زمکه ننوځي.

یو مغلوب شوے قېدي کهٔ د زندان نه تښتېدلے شي او نهٔ تښتي نو دا بزدلي ده. سلمٰی چې یوه بې قصوره بند پوانه وه، د دې توان نهٔ درلودهٔ چې ځان د غلامۍ د زنځیرونو نه ازاد کړي آیا هغې ته ګوته نیول پر ځائې دي ځکه چې د زندان د کړکۍ نه ئې د شنو پټېنو او پراخه فضا تماشه کوله؟ آیا خلک به هغې ته بې وفا وائي ځکه چې د هغهٔ د کور نه به راتله او زما سره به د عیسٰی او عشتار ترمېنځ کښېناسته؟ خلک پرېږده چې څهٔ ئې خوښه وي هغه دې وائي. سلمٰی د هغه جبو نه راتېره شوې وه کومې چې نور روحونه په ښکته راکاږي او یوې داسې دنیا ته رارسېدلې وه چېرته چې د شرمښانو انګولا او د مارانو پرشار نهٔ شي رسېدے. خلک چې زما په حقله څهٔ غواړي هغه دې وئیلے شي ځکه چې هغه روح چې د مرګ ننداره ئې کړې وي د غلو د مخونو نه نهٔ وېرېږي. هغه مجاهد چې په سر ئې تورې پرېښدلې وي او د پښو لاندې ئې د وینو ویالې بهېدلې وي، د هغه کانو پرواه نهٔ کوي چې په کوڅو کښې ورباندې د ماشومانو لخوا راشغېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

قرباني

يوه ورځ د جون د مياشتې په اخيري برخه کښې چې خلک د اوړي د ګرمۍ نه د ځان ژغورلو دپاره د ښار نه غر ته تللي وو، زۀ د نور کله پشان د سلمىٰ سره د ملاقات په غرض کليسا ته لاړم. ما د ځان سره د اندلوسي (Andalusian) نظمونو يو کتاب هم وړے وۀ. کليسا ته چې ورسېدم نو د سلمىٰ په انتظار کښېناستم. وخت په وخت به مې د خپل کتاب په پاڼو نظر اچاوۀ او هغه شعرونه به مې لوستل کومو چې زما زړۀ د ولولو نه ډکاوۀ او زما سر له ئې د هغه شاهانو، شاعرانو او راجګانو ياد راوړۀ چا چې خپل شان و شوکت ته په مخه ښه وئيلې وو. د اوښکو ډکې سترګې او سوري زړونه پاتې شوي وو او خپل محلونه، ادارې او اميدونه ئې د لاسه ورکړي وو. ساعت ګړۍ وروسته سلمىٰ زما په نظر شوه چې د باغ په مېنځ کښې د کليسا په لوري راروانه وه. هغه په خپله چترۍ داسې راټيټه شوې وه لکه د دنيا ټول غمونه چې ئې په خپلو اوږو راخستي وو. څنګه چې هغه کليسا ته راغله او زما خواته کښېناسته نو ما ته د هغې په سترګو کښې د يو خاص بدلون نخښې په نظر راغلې او زۀ په هغې د ځان پوهولو دپاره ناقلاره شوم.

زما په ذهن کښې چې څۀ ګرځېدل، هغه سلمىٰ محسوس کړل، لاس ئې زما په سر کښېښودۀ او اوئې وئيل چې " زمامئينه! نزدې راشه او ما له د خپلې تندې ماتولو موقعه راکړه ځکه چې بېلتون مو په سر ودرېدلے دے" .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ترې پوښتنه وکړه چې " ستا خاوند ته زمونږ د دې ځائې د ملاقات پته لګېدلې ده؟" هغې ځواب راکړه چې " زما خاوند نۀ خو په ما نظر لري او نۀ د دې نه خبر دے چې زما ورځې شپې څنګه تېرېږي ځکه چې هغه د هغه غريبانو جينکو سره بوخت دے چې خپلې غريبۍ. بدنامه کورونو ته شړلې دي. دا هغه بدبخته جينکۍ دي چې په خپلو وينو او اوښکو اخښلې ډوډۍ د خپلو وجودونو په بيه اخلي".

ما ترې تپوس وکړه چې هغه به ولې تا کليسا ته د راتلو او د خدائې پېغمبراندې زما سره په ډېر درنښت د کښېناستو نه منع کوي؟ چېرته داسې خو نۀ ده چې تۀ پخپله ښلېدۀ غواړې".

د هغې په سترګو کښې اوښکې لړې راغلې او اوئې وئيل چې" نۀ په ما ګرانه! زۀ پخپله ښلېدۀ نۀ غوارم ځکه چې تۀ زما د ځان برخه ئې. زما سترګې چېرې هم تا ته په کتو نۀ ستړې کېږي ځکه چې تۀ زما د سترګو نور ئې خو کۀ چېرې د تقدير فېصله دا وي چې زۀ دې د ژوند په هغه شاړه لاړه لاړه شم کومه چې د قدغنونو نه ډکه ده نو ولې دې تاهم د ځان په رنګ کړم". بيا هغې اووئيل چې" زۀ تا ته هر څۀ نشم وئيلے ځکه چې درد زما ژبه ګونګه کړې ده او زۀ خبرې نشم کولے. شونډې مې خپګان ګنډلې دي او د خوزېدو تاب نۀ لري. بس دومره پوره وګڼه چې زۀ وېرېږم چې چېرته تۀ هم په هغه لټ کښې اونۀ ښتلې چې زۀ پکښې ښتې يم".

بيا ما اووئيل چې " سلمٰی ستا مطلب څۀ دے او تۀ د چا نه وېرېږې؟ هغې مخ په لاسونو پټ کړۀ او اوئې وئيل چې " پادري ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا پته لګېدلې ده چې زۀ په میاشت کښې يو ځل د هغه قبر نه اوځم په کوم کښې چې هغۀ زۀ ښخه کړې يم".

ما ترې تپوس وکړۀ چې "پادري ته زمونږ د ملاقات پته لګېدلې ده؟" هغې ځواب راکړۀ چې "کۀ چېرې هغۀ ته پته لګېدلې وے نو زۀ به اوس دلته ستا په خوا کښې ناسته نۀ وے خو هغۀ ته شک شوے دے او خپل ټول نوکران او محافظان ئې چامتو کړي دي چې پر ما کلک نظر وساتي. زۀ داسې محسوسوم چې زۀ چې په کوم کور کښې اوسېږم او په کومه لاره ځم هغه ټولې سترګې سترګې دي او ماته ګوري، ټولې ګوتې ګوتې دي او زما په لور اوچتېږي او ټولې غوږونه غوږونه دي او زما د خيالونو ګونګوسي اوري".

هغه لږ ساعت غلې وه بيا ئې په مخ اوښکې راتوئې شوې او زياته ئې کړه چې "زۀ د پادري نه نۀ وېرېږم ځکه چې لوندوالے ډوب شوي نۀ شي وېرولے خو زما سره ستا غم دے چې اوبه انښلې او د هغۀ ښکار به شې. تۀ لاځوان ئې او د لمر د رڼا غوندې ازادئې. زۀ د هغه تقدير نه نۀ وېرېږم کوم چې خپل ټول غشي زما په سينه کښې راښخ کړي دي خو زما سره داغم دے چې دغه مار چېرته ستا پښې اونۀ چيچي او د غرۀ د هغه څوکې د سرکولو نه دې اونۀ باسي چېرته چې راتلونکے وخت د خپلو خوشحاليو او پياوړتيا سره ستا انتظار کوي".

ما اووئيل چې "څوک چې د رڼا مارانو چيچلے نۀ وي او د تيارې شرمښانو دا رلے نۀ وي هغه به تل په ورځو او شپو تېر خوري. خو سلمیٰ! تۀ دا واوره او په غور ئې واوره چې ستا څۀ

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیال دے چې د خلکو د ناوړه او سپک سلوک نه د ځان ژغورلو دپاره جدائي یوازینۍ لار ده؟ ستا څهٔ خیال دے چې د مینې او ازادۍ لاره بنده ده او د مرګ د غلامانو د مرضۍ په وړاندې د مرۍ غزولو نه اخوا نور هېڅ هم نهٔ دي پاتې؟

هغې ځواب راکړهٔ چې" د جدایۍ او یو بل ته د " مخه ښه" وئیلو نه سېوا نور هېڅ هم نهٔ دي پاتې"

پر ما باغیانه جذبه راغله د هغې لاس مې ونیوهٔ او په غصه کښې مې اووئیل چې" مونږ د دې هر اوږد وخت دپاره د خلکو خوښه وکړه. د رومبي ملاقات نه واخله تر دې وخته پورې مونږ د ړندو په پل تګ وکړهٔ او د هغوي د بتانو په وړاندې مو د هغوي سره سجدې ولګولې. د هغه وخت نه تر دې وخته پورې مونږ د پادري د لاس هغه غونډوسکې پاتې شو چې په خپله خوښه مو یو خوا بلخوا ولې راولې. آیا تر مرګه پورې به مونږ د هغهٔ مرضي کوو؟ آیا خدائے پاک مونږ له ساه د دې دپاره راکړې ده چې مونږ ئې د مرګ د پښو لاندې کړو؟ آیا هغهٔ مونږ ته ازادي د دې دپاره رابخښلې ده چې مونږ ترې د غلامۍ دپاره سیورے جوړ کړو؟ هر هغه څوک چې د خپلې جذبې اور په خپلو لاسونو وژني د خدائے په نزد کافر دے ځکه چې زمونږ په جذبو کښې بلېدونکے اور خدائے پخپله لګولے وي. هر هغه څوک چې د استبداد په ضد بغاوت نهٔ کوي، پخپله د خپل ځان سره بې انصافي کوي. سلمٰی! زهٔ په تا مئین یم او تهٔ هم زما سره مینه لرې. او مینه یوه بې بها خزانه ده چې خدائے پاک ئې حساسو او سترو خلکو ته د تحفې په توګه ورکوي. آیا مونږ دا خزانه د لاسه وغورځوو او خنزیران پرېږدو چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وه ئي شندي او د ښښنو لاندې ئې کړې؟ دا دنيا د ښائست او زړه راکښون نه ډکه ده نو بيا ولې مونږ په دې تنګ سورنګ کښې اوسېږو کوم چې پادري او د هغه مرستيالو زمونږ دپاره کنستلې دے؟ ژوند د خوشحالۍ او ازادۍ نه ډک دے نو بيا ولې دې مونږ د خپلو اوږو نه دا دروند جغ اونه غورځوو. د خپلو ښښنو ځولنې دې ماتې نه کړو او د امن په لورې دې په ازاد مټلاړ نه شو. راځه چې د دې وړوکې کليسا نه د خدائے د لوئې کليسا په لورې روان شو. راځه چې دا د جهالت او غلامۍ ملک پرېږدو او يو داسې ليرې ملک ته لاړ شو چې د دې غلو لاس ورته نه وررسي. راځه چې د تيارې په پرده کښې ساحل ته ځان اورسوو. په بېړۍ کښې کښېنو او په سمندر پورېوځو. هلته به مونږ له يو داسې ژوند په لاس راشي چې د خوشحاليو او يو بل پېژندنې نه به ډک وي. سره به مه کوه سلمى! ځکه چې دا لمحې زمونږ دپاره د بادشاهانو د تاجونو نه زياتې قيمتي دي او د فرشتو د تختونو نه زياتې لورې دي. راځه چې د لمر د رڼا دا تار واخلو، دا به مونږ د دې شارې صحرا نه داسې پټيو ته بوځي چېرته چې ګلونه او خوشبوداره بوټي زرغونېږي"

هغې خپل سر وخوزاوه او د کليسا په چت باندې ئې څه داسې ځيز ته په غور وکتل چې په نظر نه راتۀ. په شونډو ئې يوه غمژنه مسکا خوره شوه او بيا ئې اووئيل چې " زما جانانه! نه- قدرت زما په لاس کښې يوه داسې پياله ايښودې ده چې د سرکې او د تريخې د ترخو اوبو نه ډکه ده. زۀ به خپل ځان د دې د څښلو جبر په دې غرض کوم چې د دې د بېخ د پوره ترېخوالي نه خبر شم او تر

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې ئې وځنبنم تر څو چې يو څو ځاځکي پاتې شي، کوم چې به زۀ په قلاره قلاره له ستوني تېروم. زۀ د تسکين او د مينې د نوي ژوند جوګه نۀ يم. زۀ د ژوند د خوږ لت او خوشحاليو سينه نۀ لرم ځکه چې مرغۍ په ماتو ځانګونو په فضا کښې الوت نۀ شي کولے. هغه سترګې چې د ډېوې د تتې رڼا اموخته وي د لمر رڼا ته د ښغو کتو تاب نۀ لري. ما ته د خوشحاليو ذکر مۀ کوه ځکه چې د دې قسمه يادونه ما دردوي. ماته تسکين مۀ يادوه ځکه چې ما بوړنوي. د دې پر ځائې ماته ګوره زۀ به تا ته هغه مقدسه رڼا وښايم کومه چې قدرت زما د زړۀ په ايرو کښې پېدا کړې ده. تا ته پته ده چې زۀ ستا سره داسې مينه کوم لکه يوه مور چې د خپل يکي يو بچي سره کوي او مينه ماته دا سبق راکوي چې زۀ ستا ساتنه داسې وکړم چې زما د خپل ذات نۀ هم محفوظ پاتې شې. هم دا مينه چې په اور پاکه شوې ده زما مخې ته ودرېږي او ما ستا په پل ليرې وطن ته د تلو نه منع کوي. مينه ما په دې غرض وژني چې تۀ ازاد او سپېځلے ژوند وکړے شې. محدوده مينه دا تقاضا کوي چې محبوب په خپله ولقه کښې راولي خو لامحدوده مينه صرف د خپل وجود غوښتنه کوي. هغه مينه چې د ساده والي او بوغړيتوب په مېنځ کښې راځي د محبوب په خپلولو کښې قرار مومي او په غاړه وتلو وده کوي خو کومه مينه چې د ستورو د مسکن په څولۍ کښې رازېږېدلې وي او د شپې د رازونو سره ښکته راکوزه شوې وي. هغه بې له ابديت او لافانيت نه نور په هېڅ کښې هم قرار نۀ مومي. د الوهيت نه اخوا (پرته) نور د هېڅ څيز په وړاندې په تيټ سر نۀ ودرېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې ماته پته ولګېده چې پادري ما د خپل ورارهٔ د کور نه وتلو ته نهٔ پرېږدي او د خپلې يکې يوې خوشحالۍ نه مې هم منع کوي نو زهٔ د خپلې کوټې کړکۍ ته ودرېدم او د سمندر طرفته مې نظر واچاوهٔ او د دې نه اخوا په پراخه هېوادونو او په هغوي کښې په موجوده ازادۍ او ذاتي اختيار مې فکر وکړهٔ. ما داسې وګڼله لکه چې زهٔ ستا سره نزدې اوسېږم، ستا د روح سيورے رانه چاپېره دے او ستا د محبت په سمندر کښې ډوبه يم خو دې تولو خيالونو کوم چې د يوې ښځې زړهٔ روښانه کوي او د زړو رواجونو په ضد ئې بغاوت ته لمسوي او د ازادۍ او عدل د سيوري لاندې ژوند ور په ګوته کوي، زما دا يقين جوړ کړهٔ چې زهٔ کمزورې يم او زمونږ مينه دومره محدوده او ناتوانه ده چې د لمر مخې ته د ودرېدو جوګه نهٔ ده. ما داسې چغې کړې لکه چې د چا بادشاه نه څوک باچائي او خزانې په زور ونيسي خو بيا سمدستي ما په خپلو اوښکو کښې ستا تصوير وليدهٔ چې ماته ئې نبغ نبغ کاتهٔ او ماته ستا هغه خبره راپه ياد شوه چې «راځه سلمۍ چې د توپان په وړاندې کوټلي برجونه جوړ شو. راځه چې د دښمن په وړاندې د زړهٔ ورو سپايانو غوندې ودرېږو، د هغهٔ د وسلو مقابله وکړو، کهٔ چېرې مړهٔ شو نو شهيدان به شو او کهٔ ژوندي پاتې شو نو ژوند به مو د اتلانو وي. د خندانو او ستونځو زغم د غلي کښېناستو نه زيات د درنښت کار دے». په ما ګرانه! دا ستا د هغه وخت تکي دي کله چې د مرګ وزرې زما د پلار په کټ خمبېدلې، کله چې پرون زما په سر د مايوسۍ وزرې وخمبېدې نو ماته ستا دا تکي راياد شو، خان مې کلک کړهٔ او داسې مې محسوسه کړه لکه چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د قېدخانې په تیارو کښې یو قسم د قدر وړ ازادي زمونږ ستونځې کموي او په دردونو مو اوبهٔ اړوي. ماته پته ولګېده چې زمونږ مینه دومره ژوره ده لکه سمندر، دومره اوچته ده لکه ستوري او دومره پراخه ده لکه دا پاس اسمان. زهٔ محسوسوم چې زما په کمزوري روح کښې یو نوے توان راغلے دے او دا توان په اصل کښې هغه اهلیت دے چې سړے د یو غوریز څیز د ګټلو دپاره د یو نسبتاً کم غوریز څیز د قرباني. جوګه کوي او دا قرباني ماله خوشحالي راکوي ځکه چې د دې په شا زما مدعا دا ده چې تهٔ د خلکو په نظر کښې درونډ او سپېڅلے پاتې شې او د هغوي د درغلۍ او زړهٔ ازارۍ نه په امان شې.

په تېر وخت کښې چې به کله زهٔ دې ځائې ته راتلم نو داسې به مې محسوسوله لکه چې د رانهٔ زنځیرونه راته پراتهٔ وي خو نن زهٔ د داسې یو نوي عزم سره راغلمه چې به زولنو پورې خاندي او زما منزل راڼدوي. زهٔ به دې کلیسا ته د یوې ترهېدلې بلا (مشبح) په رنګ راتلمه خو نن د هغه زړهٔ ورې ښځې په رنګ راغلمه کومه چې د قرباني. په قدر و قیمت پوهېږي او د بدې ورځې په ارزښت هم خبر وي. زهٔ د یوې داسې ښځې په رنګ راغلمه چې خپل مشین د جاهلو خلکو او د خپل روح د لوږې نه په امان ساتل غواړي. زهٔ به ستا خواته د یو رپېدونکي سیوري په رنګ کښېناستم خو نن زهٔ دې له راغلې یمه چې د عیسیٰ (ع) او عشتار په وړاندې تاته خپل باطن څرګند کړم.

"زهٔ هغه ونه یمه چې په سیوري لویه شوې یمه خو نن زهٔ خپل ښاخونه داسې غزومه چې د لږ ساعت دپاره د ورځې په رڼا کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاړ شي راشي. زما منينه! زۀ دې له راغلې يمه چې ستا سره خدائے په اماني وکړمه او زۀ دا هيله لرم چې زمونږ "مخه ښه" به داسې دروند او د وقار نه ډک وي لکه څنګه چې زمونږ مينه ده. راځه چې خپل "مخه ښه" د اور په رنګ کړو کوم چې سرۀ زر راکړوي او لاتې ځلانده کوي".

سلمٰی ما ته د څۀ وئيلو يا احتجاج کولو موقعه نۀ راکوله هغې ماته په خير خير کاتۀ، سترګې ئې پرقېدلې، د مخ وقار ئې په خپل ځائې وۀ او د يوې داسې فرښتې غونډې ښکارېدۀ چې د درناوي او خاموشي. وړ وي. بيا هغې د معمول خلاف ځان پر ما راوغورځاوۀ او خپل پاسته لاسونه ئې زما نه چاپېره کړۀ او زما په شونډو ئې يوه توده او ژوره مچه (بوسه) ثبت کړه.

څنګه چې لمر کوز شۀ او د دې باغونو او بڼونو نه ئې خپلې وړانګې راټولې کړې نو سلمٰی د کليسا مېنځ ته لاړه او د هغې په دېوالونو او ګوټونو ئې داسې اوږد نظر واچاوۀ لکه چې د خپلو سترګو رڼا ئې دغه تصويرونو او سمبولونو ته ورداخلول غوښتل. بيا هغه وړاندې ورغله او د عيسٰی (ع) د تصوير په مخکښې په احترام راښکته شوه. پښې ئې ورله ښکل کړې او په ګونګوسي ئې اووئيل چې "اے عيسٰی (ع) ما ستا صليب غوره کړۀ او د عشتار د مزو او خوشحالو دنيا مې پرېښوده. ما د ازغو ځادر واغوستۀ او د برې د ونې د پاڼو (Laurel) ځادر مې وغورځاوۀ او د عطرو او خوشبويو پر ځائې مې ځان په وينو او ا وښکو اووينځۀ. ما د هغه پيالې نه د تريخې اوبۀ او سرکه وڅښله کومه چې د شرابو او ژوند د اوبو دپاره جوړه شوې وه. زما قدرمنه! ما په خپلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

پېروکارو کښې قبوله کړه او د هغوي سره مې کليلي ته بوځه چا چې ته غوره کړے ئې او په خپله بده ورځ قناعت لري او په خپلو حسرتونو خوشحاله دي".

بيا هغه راپورته شوه، ماته ئې وکاتۀ او ونې وئيل چې "اوس به زۀ په خوشحالۍ خپلې تيارۀ ځمستې ته لاړه شم چېرته چې خوفناک روحونه اوسېږي. په ماګرانه؛ ته په ما زړۀ مۀ سېزه او زما په حال افسوس مۀ کوه ځکه چې کوم روح چې د خدائے سيورے يو وارې اووينې هغه بيا د شيطانانو د روحونو نه نۀ وېرېږي او کومه سترګه چې يو وار د خدائے په لور وغړېږي هغه بيا د دنيا دردونه نۀ شي پټولے".

د دې تکو د وئيلو سره سلمٰی د عبادت د ځائې نه لاړه او زۀ هلته پاتې شوم. د فکرونو په سمندر کښې ډوب وم او د الهام په هغه دنيا کښې ورک وم، چېرته چې خدائے په تخت کښېني او فرښتې د انسانانو عملونه ليکي او روحونه د ژوند د الميې قيصه اوروي او جنتي مرغۍ د مينې، حسرت او لافانيت ثناء خواني کوي.

زۀ چې د دې خوبه راوينښېدم نو د شپې تيارۀ خوره شوې وه او خپل ځان مې د باغونو په مېنځ کښې په داسې حالت کښې وارخطا وليدۀ چې د سلمٰی د هر يو تکي بازګشت مې په غوږونو کښې بيا بيا ګرځېدۀ. د هغې خاموشي، د هغې حرکات، د هغې انداز، د هغې د مخ تاثر او د هغې د لاسونو لمس تر هغې راياد بدۀ تر څو چې زۀ د بېلتون او ايکړ (يوازې) ژوند په درد نۀ وم پوه شوے. زۀ مايوسه او زړۀ ماتے وم. ماته په رومبي ځل دا انکشاف

(c) ketabton.com: The Digital Library

وشهٔ چې سړي، سره د دې چې ازاد پېدا کېږي ولې بيا هم د هغه سختو ضابطو غلامان وي، کومې چې د دوي نيکونو د دوي دپاره پرېښې وي او دا چې د ستورو مسکن کهٔ مونږ ته هر څومره نهٔ بدلېدونکې ښکاري، په اصل کښې د سبا خوښې ته د نن او د نن خوښې ته د پرون تسليمي ده. د هغه شپې نه راپدېخوا ما دېرې پېرې په هغه روحاني قانون فکر (چورت) کړے دے د کوم په اساس چې سلمیٰ د ژوند پر څائې مرګ غوره کړې دے او دېرې پېرې مې د قربانۍ د درنښت او د بغاوت د خوشحاليو ترمېنځ په دې غرض موازنه کړې ده چې کوم يو پکښې زيات ښائسته او دروند دے خو د دې هر څهٔ په نتيجه کښې ،سا يو صداقت موندے دے او دغه صداقت خلوص دے کوم چې زمونږ په ټولو عملونو کښې ښائست او درنښت پېدا کوي او دا خلوص په سلمیٰ کښې موجود وهٔ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نجات ورکوونکے

د سلمیٰ د وادهٔ پنځهٔ کاله وشو خو د هغې او د هغې د خاوند ترمېنځ د روحاني تړون د ټینګولو او د هغوي د بېزاره روحونو د رابو ځاني کولو دپاره د هغې بچې وهٔ نهٔ شو.

شنډې ښځې ته په یو ځائې کښې هم په ښهٔ نظر نهٔ کتل کېږي ځکه چې د اکثرو سړیو دا خواهش وي چې د اولاد په توسط د ژوند سره خپل تړون ته ادامه ورکړي.

معتبر سړے شنډې ښځې ته د دښمن په سترګه ګوري، د هغې نه کرکه کوي، د ځانه ئې بېلوي او د مرګ ارمان ئې کوي. منصور هم دا قسم سړے وهٔ. په مادي ډول داسې وهٔ لکه زمکه د کلکوالي په حواله داسې وهٔ لکه فولاد او د لوړې په لحاظ داسې وهٔ لکه قبر. سلمیٰ کهٔ هر څومره ښکلې او زړهٔ راښکونکې وه خو د هغهٔ د نوم او شهرت د ادامې دپاره د هغهٔ د اولاد ارمان د هغهٔ د نظره غورځولې وه.

کومه ونه چې په غار کښې لویه شي هغه مېوه نهٔ نیسي او سلمیٰ چا چې د ژوند په سیوري کښې عمر تېر کړے وهٔ د مور جوړېدو جوګه نهٔ شوه.

بلبل د دې وېرې په پنجره کښې خاله نهٔ جوړوي چې غلامي به ئې د چیچو(بچو) تقدیر جوړ شي..........

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمی د خپل غمژن ژوند قهر دي وه او دا د قدرت رضا وه چې هغه دې د دې ژوند د شریکولو دپاره بل قهر دي پیدا نه کړي. د میدان ګلونه د لمر د محبت او د فطرت د مینې بچي وي او د سړيو بچي د مینې او ښکلې جذبې ګلونه وي.

د مینې او همدردۍ جذبې په راس بېروت کښې واقع د سلمی په ښکلي کور کښې چېرې هم غلبه وه نه مونده. سره د دې چې هغه به هره شپه د خدائے په حضور کښې په سجده پرېوته او د خپل تسکین او تسلۍ په خاطر به ئې د اولاد دپاره سوال کاوه.

هغې تر هغې پورې دعاګانې غوښتې تر څو چې ئې د خدائے په دربار کښې ځائې نه وه نیولے.

بلاخره د غارونه د مېږې نیولو دپاره په جوړېن کښې راغله. د پنجرې بلبل د خپلو وزرو د ښو نه خالي جوړول شروع کړه. سلمی خپل په زنځیرونو تړلي لاسونه د قدرت د دې سترې تحفې د حاصلولو دپاره د اسمان په لور اوچت کړل او بل هېڅ څیز هم هغې ته د مور جوړېدو د امید نه زیاته خوشحالي نه شوه ورکولے.

هغې د هر په بې قرارۍ انتظار کاوه او ورځې ئې شمارلې او د دنیا د ټولو نه د خوږې نغمې (د خپل بچي اواز) د اورېدو ساعت ته ئې سترګې نیولې وې.

هغې د خپلو اوښکو نه د یو روښانه مستقبل د سباؤن سر اېښودے وه.

د نسان میاشت وه چې سلمی د درد او څېکو په کټ پرېوته چېرته چې مرګ او ژوند د یو بل سره لاس او ګرېوان وو. ډائي او ډاکټر دنیا ته د نوي مېلمه د ورکولو تیارے کړے وه. د شپې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوخته سلمی پرله پسې چغې شروع کړې..... هغه چغې چې ژوند د ژوند نه ښېلوي..... د نیشت په مسکن کښې د دوام چغې.. د لویو قوتونو د خاموشۍ په وړاندې د وړوکي قوت چغې... د هغه بې وسه سلمی چغې چې د مرګ او ژوند د پښو لاندې ناامیده پرته وه.

سحر وختې د سلمی ماشوم وزېږېده کله چې هغې سترګې وغړولې نو د کوټې ټول خلک ئې مسکي ولیدل. هغې په دوهم نظر ولیدل چې مرګ او ژوند لاهغسې د هغې د کټ په څنګ کښې د یو بل سره انښتي وو، هغې بیا سترګې پټې کړې او په چغه ئې په ړومبي ځل اووئیل چې " اے زما زویه! دائي ماشوم په ریښمین ورنې کښې وتاړه او د خپلې مور په خوا کښې ئې واچاوه خو ډاکټر یو مخې سلمی ته کاته او په خپګان خپګان ئې سر خوزاوه.

د خوشحالۍ اوازونو کاونډیان راوېښ کړل، هغوي په منډه منډه پلار ته د وارث په پېدا کېدو د مبارکۍ ورکولو دپاره د هغه کور ته لاړل خو ډاکټر بیا هم د سلمی او د هغې د ماشوم نه نظر نه اړاوه او سر ئې خوزاوه نوکرانو په منصور د زهرې کولو دپاره منډې کړې خو ډاکټر د سلمی او د هغې د ماشوم نه سترګې نه ویستلې او په مخ ئې د ناامیدۍ اثار ګرځېدل.

څنګه چې لمر راوخاته نو سلمی خپل ماشوم سینې ته واچاوه. هغه په ړومبي ځل سترګې وغړولې او خپلې مور ته ئې وکاته بیا ورېږدېده او سترګې ئې په اخیري ځل پټې کړې. بیا ډاکټر ماشوم د سلمی د غېږې نه رااوچت کړه او اوښکې ئې په مخ راروانې شوې. بیا ئې د ځان سره اووئیل چې " دا مبلمه روان دے ".

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم مړ شۀ په داسې حال کښې چې "ګاونډيانو ئې د پلار سره د کور په لويه کوټه (Hall) کښې خوشحالي کولې او د هغۀ د وارث د روغې ختې په شعار ئې جامونه پورته کول. سلمٰی ډاکټر ته کتل او منت ئې کاوۀ چې "زما ماشوم راکړه چې په سينه پورې ئې ونيسمه".

سره د دې چې ماشوم مړ وۀ خو په لويه کوټه کښې د پيالو کړنګار مخ په زياتي وۀ.... هغه په سباؤن کښې پيدا شوے وۀ او د لمر خاتۀ په وخت مړ شۀ....

د هغۀ پيدائښت داسې وۀ لکه يو خيال، مرګ ئې داسې وۀ لکه يو اسويلے او فنا داسې شۀ لکه يو سيورے.

هغه د مور د تسلۍ او تسکين دپاره ژوندے پاتې نۀ شۀ. د هغۀ ژوند داسې د شپې په پائې کښې شروع شۀ او د ورځې په پيل کښې پائې ته ورسيدۀ لکه چې د پرخې يو څاڅکے د تيارې سترګې راوڅڅوي او د رڼا لمس ئې وچ کړي.

يوه داسې ملغلره چې چپې (څپې) ئې د خان سره ساحل ته راوړي او په بېرته تلو کښې ئې د سمندر تل ته کوزه کړي. يو داسې زينګ چې د ژوند د غوټۍ نه ګل شي او د مرګ د پښو لاندې ريزمريز شي.

يو ګران ميلمه د چا راتګ چې د سلمٰی زړۀ روښانه کړۀ او بېرته تلو ئې د هغې روح مړ کړۀ.

دا د انسان ژوند دے، د قومونو ژوند دے، د لمرونو، سپوږميو اوستورو ژوند دے.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمی ډاکټر ته سترګې ونیوې او چغه ئې کړه چې زما ماشوم ماله راکړه چې زهٔ ئې په سینه پورې ونیسم".

ډاکټر غریو ونیوهٔ او په ټیټ سر ئې اوونیل چې "بي بي! ستا ماشوم مړ دے. ته حوصله وکړه".

چې د ډاکټر دا خبره ئې واوریده نو سلمی یوه دردناکه چغه اووهله. بیا د لږ ساعت دپاره غلې شوه او په خوشحالۍ مسکۍ شوه. د هغې مخ داسې روڼ شهٔ لکه چې د څهٔ خاص راز انکشاف ورباندې شوے وي او په قلاره ئې اوونیل چې "زما بچیه! ته زما د بوتللو دپاره راغلے ئې، ته د دې دپاره راغلے ئې چې ماته د ساحل لاره سمه کړې. زما بچیه! زهٔ تیاره یم. څه چې د دې تیارهٔ خمستې نه بهر شو".

په یوه دقیقه کښې دننه د لمر ورانګې د کړکۍ د پردو نه راتېرې شوې او په هغه دوو خاموشه وجودونو پرېوتې کوم چې د ژورې خاموشۍ د باوقاره پهرې لاندې په کټ پراتهٔ وو او مرګ ورباندې خپلې وزرې سیورے کړې وې. ډاکټر د اوښکو ډکې سترګې د کوټې نه اووتهٔ او څنګه چې غمې کوټې ته ورسېدهٔ نو خوشحالۍ او اتهونه په غم بدل شو. ولې منصور نهٔ څو څهٔ اوونیل او نهٔ ئې د سترګو نه اوښکې لاړې. هغهٔ په خپل ښي لاس کښې پیاله نیولې وه او لکه د بت غوندې بې حرکته ولاړ وهٔ.

په دوېمه ورځ سلمی د خپل وادهٔ په سپینه جوړه کښې کفن شوه او په تابوت کښې کېښودے شوه. د ماشوم کفن د هغهٔ ورنیے وهٔ، د هغهٔ تابوت د هغهٔ د مور غېږه وه او لحد ئې د هغې خاموشه سینه وه. دواړه مړي په یو تابوت کښې راواخستے شو او زهٔ په ډېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام د هغه خلکو سره روان شوم چا چې سلمیٰ او د هغې ماشوم د خپل ارام ځائې ته وړل

ادیرې ته په رسېدو پادري غالب په خوږ اواز وینا شروع کړه او نورو وړو پادریانو په دعاګانو ګوتې پورې کړې او په تتو مخونو ئې د جاهلیت او بې نیازۍ پرده راخوره شوه.

کله چې تابوت لحد ته کوز کړے شو نو د ولاړو خلکو نه یو په ګونګوسي اووئیل چې " دا زما په ژوند کښې اول ځل دے چې په یو تابوت کښې مې دوه مړي ولیدل". یو بل سړي اووئیل چې" داسې ښکاري لکه چې دا ماشوم د یو بې رحمه خاوند نه د خپلې مور د ازادولو دپاره راغلے وۀ".

دریم تن اووئیل چې" منصور ته وګوره، داسې اسمان ته ګوري لکه چې سترګې ئې د شیشې نه جوړې شوې وي. داسې هډو ښکاري نۀ لکه چې ښځه او ماشوم ئې دواړه په یوه ورځ مړۀ وي".

یو څلورم سړي زیاته کړه چې" د هغۀ ترۀ –پادري- به ورله سباله د دې نه مالداره او تکړه ښځه وادۀ کړي"

پادري غالب او وارۀ پادریان لګیا وو تر هغه وخته ئې په خوږ اواز (ترنم) وینا کوله تر څو چې قبر کنستونکو ډوره ډکه کړې نۀ وه. بیا خلک یوه دوي یوه دوي د پادري او د هغۀ د ورارۀ خواله ورتلل او غمرزاي ئې ورسره کوله خو زۀ یوې ډډې ته ولاړ وم او د تسلۍ دپاره داسې څوک نۀ راتلل لکه سلمیٰ او د هغې ماشوم چې زما هیڅ هم نۀ وو

"مخه ښه" ویونکي د ادیرې نه لاړل، قبر کنستونکے چاري (بېلچه) په لاس د دغه نوي قبر په خوا کښې ودرېدۀ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زهٔ د هغهٔ خوا له ورغلم او پوښتنه مې ترې وکړه چې "تا ته پته شته چې فارس افندي په کوم ځائې کښې ښخ شوے وهٔ؟" هغهٔ لږ ساعت ماته وکاتهٔ او بيا ئې د سلمٰى قبر ته اشاره وکړه او وئې وئيل چې په دې ځائې کښې ما د هغهٔ لور د هغهٔ دپاسه کېښوده. د هغهٔ د لور په سينه مې د هغې ماشوم ځائې کړهٔ او د هغوي تولو دپاسه مې په دې چارې خاورې واړولې". بيا ما اوئيل چې" په دې ډوغل کښې تا زما زړهٔ هم ښخ کړے دے".

څنګه چې قبر کنستونکے د سپېدار د ونو شاته پناه شهٔ نو زما نه نور زغم اونهٔ شهٔ، زهٔ د سلمٰى په قبر ورپرېوتم او اومې ژړل.

پائې

PUKHTO.NET
پښتو کتابتون

خلیل جبران داسې لیکوال دے چې د ټولنیز ژوند مشاهده ئې بې حده ژوره ده. د انساني فطرت مطالعې ئې نظر دومره تېز کړے دے چې د زړهٔ دننه واردات ترې هم پټ نهٔ دي پاتې شوي. د ټولنیزې ارتقا په لوړو ژورو رسېدلے دے نو ځکه د ټولنیزو قدرونو او رشتو منظر او پس منظر د لوستونکي په وړاندې داسې په عام فهم انداز کښې ږدي چې سړے ارو مرو متاثره کوي.

ډاکټر خالق زیار

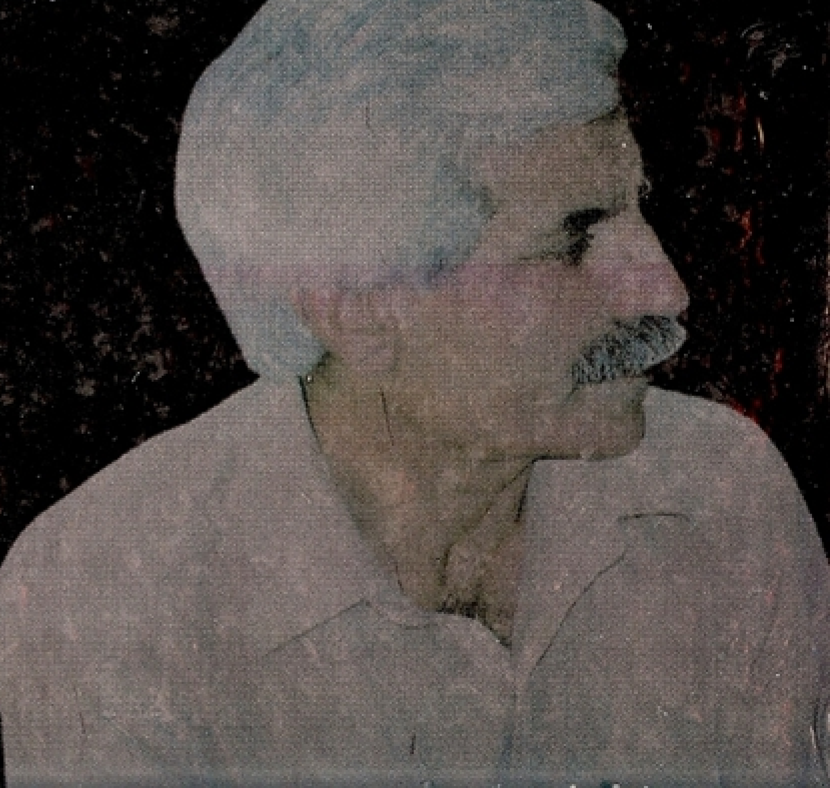

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library